

REDACȚIA

Deak Ferencz-utca nrul 20.

ABONAMENTUL

Pe un an .. 24 cor.
Pe jumătate an .. 12
Pe 1 lună .. 2N-și de Duminică pe an 4
coroane.Pentru România și America
10 coroane.Pentru România și străinătate
numeri de zi pe an 40 franci.

ADMINISTRAȚIA

Deak Ferencz-utca nrul 20.

INSERTIUNILE

de un sir garmond: prima
dată 14 bani; a doua oară
12 bani; a treia oară 8 bani
de fiecare publicație.Manuscripte nu se
inapoiază.

Telefon oraș și comitat 192

TRIBUNA

Un mijloc probat.

(.) De câte ori un guvern simte că e în pragul unei căderi rușinoase, caută să se salveze prin vre-un proiect de lege, în care lingușește opinia publică. De obicei în asemenea momente de agonie se scot din carton proiectele cele mai îndrăznețe, pentru a cuceri cu ele simpatii pierdute și a pune eventual în mișcare poporul întreg.

Guvernul nostru avea situația sdruncinată. Scandalurile sociale, cari dăduseră în vileag rușinoasele antecedente ale fuziunii partidelor din actuala coaliție, au produs o foarte rea impresie în sus și în jos. Pe de altă parte lipsa de acțiune, lipsa de proiecte de legi în Cameră, puneau guvernul într-o lumină tot mai puțin favorabilă.

Trebuia o faptă care să abată poporul maghiar dela gândurile sale negre și să re-ducă în rândurile alegătorilor iarăș încrederea din anul trecut.

Wekerle credea că fapta aceasta putea să fie independența economică a Ungariei. Și încă pe când scandalurile în jurul lui Polonyi erau în toiul lor, convocă pe credincioșii săi, ca să se înțeleagă asupra chestiunii tarifului. Ziarele guvernamentale, ca să înăbușască vocea lui Lengyel și să mai liniștească spiritele au pornit să bată toba, că Ungaria e pe cale a-și vedea visul cu ochii, de oare-ce domnii ministrii au și elaborat planul autonomiei.

Inercarea era bună, căci rezultatul a fost încetarea imediată a discuțiilor supărătoare pentru guvern. În provincie și în cercurile

bursei s'a produs o schimbare în spiritul public și lumea care mai alaltăieri cerea alungarea guvernului, a devenit, de odată mai tolerantă, văzându-l așa de hotărât în lupta pentru concesiile naționale.

Bucuria însă a fost de scurtă durată. Guvernul austriac a întrebat telegrafic la cel din Budapesta: ce este adevărat din toate svonorile în chestia tarifului? Și dl Wekerle, drept orice alt răspuns, a plecat cu grabire la Viena, unde, după o audiență la Suveran, a avut convorbire de trei ore cu colegul său din fruntea guvernului austriac. Rezultatul acestei convorbiri s'a ținut secret. Atâta știm însă, că îndată după întoarcerea lui Wekerle la Budapesta, spiritele erau iarăș abătute. Ziarele au încetat a mai vorbi de tariful vamal. Și nici vorbă de un proiect de lege. Se pare că se cam pripise premierul nostru, când vestise țării o lege populară.

Trebuia deci un nou mijloc, ceva mai sigur, pentru domolirea nemulțumirilor, căci, din potrivă, iarăș aveau să isbucnească certurile și destăinuirile. În acest moment psihologic s'a înștiințat ca salvator contele Apponyi, cu legea sa școlară. Evident, nici o altă lege, ca nici o altă problemă, nu puteau fi mai prielnice pentru linguirea masei șoviniste ca reforma școalelor.

Iată astfel, cu o apucătură din cale afară de dibace, înlăturate toate chestiile la ordinea zilei și toată atenția concentrată asupra unui singur punct. Nici noi, naționalitățile, nu mai avem timp să ne preocupăm de starea morală a partidelor dela putere, căci toate forțele trebuie să ni-le punem în

serviciul apărării ce se va desfășura pe o linie largă. Dar nici mica opoziție budapestană nu va mai îndrăzni în momentele de acum să dea lovituri guvernului, căci cine dintre bunii patrioți va mai crede că un atât de patriotic guvern poate fi vinovat de ceva.

Mijlocul dlui Apponyi este deci escelent. Guvernul e salvat și încă pe cale a se vedea încoronat cu laurii patriotismului. Ceice mai dăunăzi strigau «răstigniți-i!» vor aclama în curînd pe aceiași eroi ai moralei politice cu vorbele: «Osana!»

Vulgul maghiar nu e de loc rebel! E bun și supus și are conștiința foarte elastică. N'ai decât să-i dai o hrană națională grasă, să-i sacrifici câte o părticică din drepturile naționalităților și el se bucură cu ferocitatea canibalilor, când își prăjesc de-asupra jăratecului jertfa nevinovată a vre-unui european.

Clubul parlamentar român, după cum ni se telefonează din Budapesta, s'a întrunit Vineri după amiază pentru a se sfătui asupra situației politice, create de proiectul de lege al lui Apponyi. Spre cinstea lor fie înregistrat; aproape toți deputații au ținut să răspundă la apelul ce li s'a făcut.

Congregația comitatului Timișorii. Ieri și-a ținut congreagația comitatului ședință. Intre alte multe obiecte mărunte la ordinea zilei a fost și unul ciudat. *Rehabilitarea lui Deschan Akil*. Acest Deschan a fost pe vremuri vicșpanul Timișorii. Om de o fire brutală și nedreaptă, un adevărat tip din așa numiții «tirani mici», cari înfloresc în oricare colț al nenorocitei aceste țări, avea o tră-

FOITĂ ORIGINALĂ A TRIBUNEI.

O dramă în arenă.

— Traducere pentru «Tribuna». —

Filip V de Spania aranjă la botezul nepotului său afară de o mulțime de serbări diverse și o mare luptă de tauri. Deja cu câteva zile înainte de începerea luptelor, mândrii granzi examinau taurii deja sosiți, sălbăticia și puterea lor musculară; priviau cu plăcere la staturile svelte ale destoinicilor matadori, pe cari puneau rămășaguri. Floarea nobilimei spaniole, tot ce Madridul are mai frumos, avea obiceiul a-și da întâlnire deja înainte de luptă în sălile și localitățile, chiar și în grajdurile situate în jurul arenei.

Cu o zi înainte de serbare sosi și Don Perez de Stadia, un tânăr și destoinic cavalier, care era în serviciul princesei de Asturia și era logodit cu frumoasa Dona Clara Engracia de Ulloa. Cununia lor era ficsată deja peste puțin timp.

Venind dela un vesel banchet, cavalerul se află într-o dispoziție nu se poate mai bună, mai ales că primise și o mică epistolă dela adorata lui Engracia. Cunoscuții lui, în societatea cărora se află, discutau tocmai cu vervă despre eventualitățile luptei. Prințul de Toledo și contele de Corpeta își dădeau tocmai silința a câștiga pentru sine pe cel mai dibaciu matador sau toreador, a-l obligă printr-o sumă mare de bani a purta în decursul luptelor culoarea damelor, în a căror serviciu erau ei. Luptătorul ascultă fără a zice un cuvânt; probabil așteptă numai, cine va promite mai mult.

»Nu e lucru cavaleresc a plăti un matador, ca acesta să lupte pentru propria ta damă», între-

rupse conversația Don Perez, râzînd. »Cine iubește din inimă, pășeste însuși în arenă, ucide taurul cel furios și primește răsplata din mâna cea frumoasă, ochii cei frumoși și gura cea frumoasă».

»Fantazezi, Stadia«, li zise prințul.

»Fă ceeace zici, însuși!« adăugă contele de Corpeta.

Cuvintele lui Perez au fost luate numai în glumă; toți erau deci mirați și înspăimântați când acesta declară: »Credeți poate, că mă laud înzadar? »Senora Engracia« aceasta va fi mâne deviza mea. În onoarea ei mă voi luptă și voi învinge mâne taurul din Arragonia. O jur pe onoarea mea de cavalier!« O tăcere de mai multe secunde urmă cuvintelor curajosului tânăr, apoi toți își dădeau silința a-l face să-și retragă cuvântul. Fiindcă însă el rămase ferm decis, începură cei mai mulți a face pariuri pentru sau contra învingerei lui.

Sosi ziua luptei. Intreg Madridul era în febră. Se începură luptele de tauri. Toate lojile jur-împrejurul arenei erau ticsite. În loja cea mare, pompos ornamentată, ocupă loc întreaga familie regală, în lojile din apropiere se afla întreaga curte, astfel și Engracia. Logodnica lui Don Perez părea liniștită și pregătită la orice. Mulți ochi se așteptau scrutător asupra trăsurilor ei frumoase, de albea marmorei, dar înzădar ai fi căutat a descoperi o urmă de neliniște sau chiar emoție pe fața frumoasei Senora. Cu sforțări grozave îi reușise a se stăpâni; nimeni nu avea o idee măcar de cugetele ei dureroase, sinistre. Ce jalnic și-a rugat iubitul: să nu provoace pedeapsa lui Dumnezeu, să evite din iubire pentru ea lupta aceasta, care îi poate cauza moartea. Inșă înzadar: el îi res-

pinse rugămintea ferbinte. Intr'adevăr acum, după ce și-a dat cuvântul de cavalier, nu se mai putea retrage, ori-cât l-ar fi rugat ea. Engracia trebuia să recunoască aceasta. Când el o sărută de adio, nainte d'a pleca în luptă, ei îi păru că acest sărut e ultimul, — și oare să fie așa, cum îi șoptea mereu cea voce sinistră?...

Primele numere din program s'au executat deja fără a fi îndeosebi aplaudate. Nu a curs de cât puțin sânge — puțin sânge de om, iar taurii fură prea curând uciși. În fine ușa de fer a grajdului principal se deschise din nou. Plin de spumă, infuriat, orbit de lumina care domnea afară, cu ochii roșii se repezi vestitul taur de Arragonia, în arena. În același moment se ivi Don Perez, frumos ca un zeu, în pitorescul costum de toreador. Eroul zilei fu salutat cu aplauze, strigăte și fluturări de batistă.

Privirea lui Don Perez se așinti lung, iubitor asupra Engraciei, apoi se ntoarse spre taurul, care se repezea deja la el. Repede și isteț sări el la o parte și răni în același moment taurul. De două-ori repetă el cu o eleganță și ușurime admirabilă această manevră periculoasă. Lojile se rupeau aproape supt puterea ropotelor de aplauze. Dar în clipa aceasta — el întârzie din nenorocire un moment a se feri — coarnele taurului îl ajung, e aruncat în aer, — proximal moment îi va aduce moartea.

Dar uite, ce să 'ntâmplă în același timp într-o lojă? O rochie albă flutură repede printre șirele dintăiu, dispăre și apare în proximal moment pe arene. E Engracia. Ea smulge repede din mâinile unui metador lancea, se repede spre taur, care în momentul următor ar fi sfâșiat pe Don Perez, și aruncă lancea în pleptul bestiei. Acesta se 'n-

sătură de estravanță, care l-a și dat gata: tiraniza nu numai în jos ci și în sus. Nu era însă fișpanul Molnár Viktor omul care să sufere tirania cuiva, bine înțeles subaltern. S'a produs deci între fișpan și vicișpan ciocnirea din care cel mai mic a tras scurta. Nevoind să plece cu frumosul, fișpanul l-a făcut proces disciplinar și l-a destituit simplu. Sunt 10 ani d'atunci. Acum că a venit »era națională«, câțiva fanfaroni unguri d'acolo au venit cu propunerea să-l reabiliteze moralicește și »materialicește« pe »martirul« vicișpan, care a căzut victimă patriotismului său inflăcărat. Acest patriotism consista dintr'atâta, că persecuta pe notarii și slujbașii români unde numai putea. Propunerea, natural, s'a primit cu însuflețire.

Din România.

Interpelare. În senat dl Dimitrie A. Sturdza, șeful partidului național-liberal a anunțat o interpelare asupra perturbării create în întregul învățământ prin aducerea înaintea parlamentului a legii asupra învățământului superior.

Prelungirea sesiunii parlamentare. În ședința dela 15/28 Februarie a Senatului, dl președinte al consiliului dă citire decretului regal prin care se prelungește sesiunea corpurilor legiuitoare până la 15 Martie inclusiv.

Inmormântarea Generalului Jacob Lahovary. Cu privire la aceasta »Conservatorul« oficiosul guvernului publică următorul comunicat: Consiliul de ministrii s'a ocupat în ultima sa ședință cu fixarea programului inmormântării regretatului General Lahovary.

S'a decis, să se respecte ultimele dorințe ale ilustrului defunct, cuprinse în testamentul său.

Nu se vor face funeralii oficioase și nici armata nu va da onorul datorit înaltului grad, care-l poseda defunctul. Numai oficerii superiori vor participa la trista ceremonie a rămășițelor, aceluia care a fost un șef atât de iubit și atât de respectat.

Se vor depune coroane atât din partea consiliului de ministrii, cât și din partea fiecărui ministru în particular.

Se vor rosti discursuri din partea d-lor G. Gr. Cantacuzino, șeful partidului conservator și președinte al consiliului, dl General Manu ministru de război, Gr. Triandafil, generalul Văcărescu, Take Ionescu ministru financiar, C. Dumitrescu Iași, rectorul universității și un delegat al districtului Covurlui al cărui reprezentant era defunctul. Rămășițele mortuare au sosit în București eri Vineri. Azi e inmormântarea.

toarce cu un muget înfiorător spre ea, o ia în coarne, o aruncă la pământ și o calcă în picioare. Dar Don Perez s'a și ridicat deja și a leargă, deși plin de sânge, într'ajutorul logodnicei sale. Dar și el, deja slăbit și orbit, e învins de taur. Acum regele dă semn repede metadorilor, să fugă ntr'ajutor. Acestia ucid în câteva clipe taurul înfuriat. Publicul zbează, aplaudă, e scos din fire; într'această timp frumoasa păreche sângerândă e transportată de pe arenă.

Sărbarea, luptele — sânge și omor — urmează înainte...

În capela de lângă circ, în care erau totdeauna în decursul luptelor călugări, pentru cazul când cineva cade în luptă, frumoșii logodnici îmbrățișați sunt împărțiți din partea duhovnicului regelui la propria lor dorință cu sacramentul cununiei și imediat după aceasta cu cel, care se dă înaintea morței...

Regele Filip le ridică de-asupra mormântului comun, în care își dorm somnul de veci, o piatră cu următoarea inscripție:

Engracia și Don Perez, uniți în sfânt amor
Își dorm somnul veșniciei, și al fericirii lor...

CORBEIU.

PARTEA II.

Narațiune de Ioan Slavici.
(Urmare).

VIII. Dor și jale.

Sările și pe 'ntunec, omul foarte adese-ori stă de vorbă mai bucuros decât ziua și la lumină. O fi, poate, pentru că știindu-se oare-cum acoperit de întunecime, nu se teme, că ochii,

Intrunire. Partidul național-liberal va țineă la Brăila, Duminecă o mare întrunire publică.

Mascagni în București. După cererea generală, măiestrul Mascagni va conduce Sâmbătă seara la al 3-lea și ultimul festival simfonia și Gavotte delle Babbolte în afară de programa anunțată, care cuprinde: Uvertura din »Măiestrii-cântăreji« de Wagner; simfonia patetică de Schalkowsky și de Mascagni: Intermezzo din »Amico Fritz«, Intermezzo din »Amica«, Intermezzo din »Cavaleria Rusticana« și Prologul din »Iris«.

În Cartea de aur a Orchestrei permanente a ministerului instrucțiunii publice, măiestrul Pietro Mascagni a înscris următoarele cuvinte:

»Orchestrai dermanente a ministerului instrucțiunii publice din București exprim înalta onoare și intima satisfacțiune de a dirige cu ea concerte simfonice și declar că am găsit-o vrednică să stea alături de cele mai celebre orchestre din Europa«.

»In sinceritate și cu toată inima«.

P. Mascagni.

Mascagni decorat. Maestrul Pietro Mascagni a fost Luni, la palat, primit în audiență de rege. Suveranul i-a atârnat personal cordonul de comandor al ordinului »Coroana României«, pe care marele compozitor l-a și purtat la concertul dela Ateneu.

Inchiderea universității din București. Pe porțile închise ale universității, pe cari fâlfaie și steagul negru, rectorul a făcut să se afișeze înștiințarea de mai jos:

»Se aduce la cunoștința d-lor profesori ai universității, întregului personal din institute și laboratoarele universității, precum și studenților tuturor facultăților, hotărârea senatului universitar, luată în ședința din 13/26 Februarie 1907, în cuprinderea următoare:

Senatul universitar. Asupra hotărârei consiliului universitar din 11 Februarie curent, comunicată de dl prezident-delegat I. Bogdan, de a se închide cursurile universității până ce proiectul de lege asupra învățământului superior va fi adus înaintea consiliilor școlare legale:

Considerând că prerogativele legale și autonomia universităților au fost lovite prin proiectul de lege propus parlamentului, asupra învățământului superior;

Considerând ofensele grave, ce se aduc tuturor profesorilor universitari prin raportul dlui Bădărău asupra proiect;

Considerând starea de turburare gravă în care se găsește întreg învățământul nostru superior din aceste împrejurări;

zîmbetul ori mișcările feței îl vor da de gol. Fie asta, fie alta, Lucia se bucură, că el voiește să stee de vorbă cu dânsa, dar țineă să aibă timp, ca să-și adune puterile. Simțise prea bine, că dânsul voiește să afle adevărul asupra simțămintelor ei, dar se teme să i-l mărturească și ar fi voit, ca dânsul să-l afle fără de vina ei.

Țineă însă și el, ca dânsa să fie cu inima deschisă și să-i vorbească din propriul ei îndemn »Vezi, — îi zise, dar după ce ea se 'ntoarse, — aici îmi petrec eu sările — așa singur«.

Ea-l încredință, că e foarte plăcut aici, că viața petrecută în singurătate e și ea plăcută — și vorbiră despre greerii, cari cântă, despre liliicii, ce flutură prin aier, despre freamătul pădurii, despre frumsețea răsăritului de lună, despre multe și felurite, dar silințele lui Corbeiu de a o face să vorbească și despre sine însăși erau zadarnice.

»Știi c'am văzut pe dl Moină?« — zise el în cele din urmă pierzându-și răbdarea.

»Da, — răspuse ea, — îmi închipuiam c'o să-l vedeți. A fost pe aici și l-am rugat să se ducă la mătușa«.

»El îmi spune, că nu ai voit să-l primești, — urmă Corbeiu.

Lucia simțea, cum sângele-i năvălește 'n obraji. Dar aceasta acum nu se vede.

»A nu! — răspuse ea stăpânindu-și glasul. — El știa, că mătușa nici odată nu mi-a permis să stau singură cu dânsul, n'a putut dar s'o zică aceasta decât temându-se, ca nu cumva mătușa să se supere. Nu puteam însă să nu-l primesc după ce făcuse un drum atât de lung. Trebuie să-i spun, că mătușa e la Bălgrad«.

Corbeiu rămase câțva timp nedumirit.

Considerând hotărârea categorică a consiliului universitar din 11 Februarie a. c.;

Pe temeiul art. 58, aliniatul 4 din legea asupra învățământului superior;

Senatul universitar decide: Inchiderea tuturor cursurilor Universității din București până când se va suprima cauza care a produs grava tulburare a Universității.

Această hotărâre este luată cu 6 voturi pentru, două voturi contra (dr. Toma Ionescu, C. Chiriacescu și o abținere dr. I. Cornoiu).

Rector: C. Dumitrescu-Iași.

Membri Senatului: V. Urseanu, I. Bogdan, E. A. Pangrati, D. Voinov, dr. M. Petrini-Galași, dr. Toma Ionescu, C. Chiriacescu, I. Cornoiu.

Pe temeiul acestei hotărâri, Noi rectorul Universității din București, declarăm închise toate cursurile Universității și lucrările în seminarii, institute și laboratorii până la noui dispozițiuni. Invităm pe toți dnii profesori și personalul universitar să se conforme acestei deciziuni.

Invităm pe studenții tuturor facultăților să respecte în ordine această hotărâre a Senatului universitar.

Rector, C. Dumitrescu-Iași.

Secretar, Gr. Cernescu.

14 Februarie 1907.

Față cu hotărârea Senatului universitar, cursurile au încetat cu începere de Mercuri după amiază, iar studenții universitari au afișat și distribuit următoarea declarațiune:

»Scopurile Universității fiind culturale, autonomia ei se impune ca o garanție pentru îndeplinirea lor. Cei în drept a se ocupa cu organizarea Universității sunt profesorii universitari, având și pregătirea, și înțelegerea chemării lor.

»Proiectul actualului domn ministru de instrucție publică n'a fost adus la cunoștința Onor. Senatului Universitar și, prin aceasta s'a făcut întâiul pas spre călcarea autonomiei, și în același timp s'au călcat legi în ființă.

»În afară de aceasta, proiectul întreg împedecă pe profesori de a lua vre-o hotărâre în ceea-ce privește bunul mers al universității. Iar studenții sunt loviți d'adepul printr'o dispoziție din proiect, care hotărăște că pedepsele ce li-s'ar putea da, să li-se aplice de către ministru, fără consultarea Senatului universitar.

»Față cu încălcările și abuzurile interesate săvârșite de ministrul actual și față cu necuviințele aruncate profesorilor noștri în diferite împrejurări, studenții declară, că nu vor mai veni la cursuri și nu le vor relua, câtă vreme dl ministru nu se va supune legilor existente și nu va da profesorilor satisfacția cuvenită. *Studenții universitari*

Moină îi părea altfel decum și-l închipuise.

Nu mai încăpea îndoielă, că unul din amândoi nu spune adevărul: se temeau amândoi de dna Fireanu, și ori el voiă s'o desvinovățească pe ea, ori ea voiă să-l scape de el. Așa ori așa, era între dânsii oare-care înțelegere, oare-care intimitate, țineau unul la altul, și Lucia nu era tocmai cum și-o gândise, ceea-ce-l mahnia.

»Ca să știi, că țin în adevăr la D-ta, — zise el cu 'ndărătnicie, — îți mărturisesc, că mie nu mi-a făcut omul acela, cea mai bună impresiune«.

Obrajii Luciei iar se umplură de sânge.

Era 'n vorbele lui și 'n felul, cum le rostise ei ceva până atunci necunoscut, un fel de căldură, care nu arde, ci potolește și deschide inimile. — Inima ei însă nu putea să se deschidă.

»L'ați văzut în treacăt, numai în pripă, — grăi dânsa, — și e om oare-cum neisprăvit, care nu știe să se arate cum în adevăr este, dar are multe însușiri bune, inimă bună, stăruință mare în toate...«

Ori-și-cât de întunec ar fi fost, glasul ei o dedea de gol, și Corbeiu nu era obicinuit cu asemenea lucruri.

»Și ține mult la mine, — adăugă ea.

»Asta o cred! — zise el. — Despre asta nu mă îndoiesc! — Acesta e lucru firesc, — și, — urmă el muiat, — eu am zis numai, că mi-s'a părut. — Se poate, că mă înșel, se poate că-mi voiu schimbă părerea după ce-l voiu fi văzut de mai multe-ori. Doamna Fireanu poate să-l cunoască mai bine, și dacă dta ai slăbiciune pentru el... Lucia tresări. Peste asta nu putea să treacă.

»Nu! — îl întrerupse ea perândându-și sărita,

Proiectul lui Apponyi.

(Urmare și fine.)

In cazuri mai grave, ministrul poate enunța, că un astfel de preot nu poate fi încredințat cu catehizarea în școală de stat. La acoperirea planului de spese, ivit în urma denumirii unui alt catihet în contul întregirii de congruă a respectivei confesiuni, ministrul poate contribui prin o sumă convenientă.

§ 29. Dacă în decursul cercetării disciplinare s'ar constată, că nesuccesul propunerii limbii maghiare nu urmează din neglijența cu voia a învățătorului, ci din capacitatea lui puțină, în acest caz, învățătorul, dacă este membrul fondului regnicolar de penziune învățătorescă, e a se pensiona, respective escontenta. Iar dacă n'ar fi membrul fondului regnicolar de penziune, autoritatea școlară va fi îndatorată a institui pe lângă învățător un învățător suplent cu calificarea legală.

§ 30. Dacă susținătorii de școli în posturile devenite astfel vacante, dela vacanță cu termen de 30 zile, n'ar aplica învățători cu calificarea prescrisă în §-ul 15 a acestei legi, dacă aceasta nu o motivează înaintea comisiei administrative și dela comisia administrativă sau după o apelată subțernută ministrului în termen de 15 zile n'ar obține morator, în acest caz ministrul fără ascultarea autorității competente în contul portofoliului ministrului de instrucție denuște un învățător, la confesiuni însă cu restricția, ca la școlile susținute de confesiuni, învățătorul să fie de confesiunea școlii.

Dreptul de alegere a susținătorului de școală se revindecă numai, dacă ministrul a transferat pe învățătorul denumit.

Dispoziția §§-lor 29 și 30 au valoare numai până la 1912.

§ 31. Susținătorii de școli respective prezenții scaunelor școlare sunt datori, ca schimbările personale întâmplare în stațiunea învățătorescă, sistarea posturilor învățătoresci s'au sistemizarea altora nouă în termen de 15 zile să le însinue inspectorului regesc școlar. Neglijarea acestei dispoziții formează act de transgresiune și conform alineii ultime din § 17. se poate pedepsi cu 20—100 cor.

§ 32. Ajutorul de stat dat în senzul acestei legi ca întregire de salar s'au cvincvenal învățătorilor comunali, se pune în curență pe numele învățătorului respectiv la oficiul regesc de dare în rate anticipate lunare astfel, ca chitanța de pe rata scadentă de pe Ianuar—Iulie a fiecărui an să se subștearnă spre vidimare inspectorului școlar regesc. Toate chitanțele au să fie vidimate și de prezidentul scaunului școlar.

§ 33. Învățătorul școlii de orice caracter, când intră prima oară în funcție ca ordinar, are să-și justifice cetățenia de stat maghiară la inspectorul regesc de școli. Mai departe e obligat, să depună înaintea inspectorului regesc de școli sau a plenipotențiatului său și înaintea autorității competente școlare următorul jurământ oficial.

«Eu N. N. învățător ordinar la școala jur pe un Dumnezeu, viu, că față de Majestatea Sa regele meu apostolic, față de patria mea ungară, față de legile ei constituționale și sancționate mă voi purta cu credință nestrămutat și neînfrântă; voi împlini totdeauna punctual, cu credință și conștiențios ordinațiunile autorităților nalte și mai înalte din patrie, și datorințele legate de postul meu de învățător, băieții încredințați grijei mele îi voi crește în iubirea patriei ungare. Dumnezeu așa să-mi ajute!»

Învățătorul numai după depunerea acestui jurământ poate intra în funcțiune și numai după justificarea depunerii acestui jurământ poate fi primit la fondul de penziune învățătoresc. Iar învățătorii, cari în vremea intrării în vigoare a acestei legi sunt deja în funcție, cari ori sub titlul de întregire de salar, ori de cvincvenal au deja ajutor de stat, în timp de trei luni dela intrarea în vigoare a acestei legi sunt obligați a depune jurământul de sus în chipul aici descris. Inspectorul regesc numai atunci poate vidimă prima cvită despre ajutorul de stat ca întregire de salar, dacă învățătorul va dovedi cu acte depunerea acestui jurământ.

§ 34. La ori ce școală de ori ce caracter se pot folosi numai astfel de modele de tipărituri (ziare școlare de primire, de progres și de absențe, evidente de absențe etc.) cari cuprind în sine toate rubricile statorite de ministrul de culte și instrucție publică. Școlile comunale și cele confessionale subvenționate de stat sunt îndatorate a folosi tipăriturile modele dela școlile de stat.

§ 35. Dispozițiile din §§-ii 9, 17 alinea întâi, 18, 19, 24, 25 (alineia a doua) 26, 27, 34 și 36 a legii actuale în senzul capitolului IV din art. de lege XXVIII din 1868 sunt a se aplica și la școlile susținute de privați și societăți.

Dacă învățătorii aplicați la școli de aceste trec la comună sau la confesiune, afară de salarul fundamental din §-ul 2 al acestei legi intră în beneficiul de cvincvenale compute după întregul timp de serviciu, dar în senzul §-ului 3 cel mult dela 1 Octombrie a anului 1893.

§ 36. Dispozițiile cuprinse în legea de față sunt a se aplica tot așa la învățătoare ca și la învățători.

§ 37. In cazul, când o învățătoare dela o școală

de ori ce caracter se mărită în altă comună, se conzideră ca și cum ar fi renunțat la post.

§ 38. Legea de față intră în vigoare la 1 Iulie 1907, plusul de spese, ce s'ar ivi din aceasta e a se conta pe anul 1907 în contul titlului 20 din capitolul XXI al bugetului de stat.

Ministrul de culte și instrucție publică se inputernicește, ca în conțelegere cu ministrul de finanțe, aceloră, cari nu sunt învățători de stat, cari au avut și pân' acum întregire de salar dela stat, deja pe prima jumătate a anului 1907, să le poată da avansuri în contul ajutorului obținut pe baza acestei legi pe jumătatea a doua a anului.

§ 39. Cu intrarea în vigoare a acestei legi își perde valoarea în întregime art. de lege XXVI din 1893 și alineia din urmă a §-lui 4 din art. de lege XVIII din 1879.

§ 40. Cu executarea acestei legi se încredințează ministrul de culte și instrucție publică și ministrul de finanțe.

Idilă reacționară.

— Raport telefonic din Camera ungară. —

Discuțiile asupra libertății de presă, asupra emigrării și asupra altor interese a claselor de jos, sunt un admirabil motiv de selecție. Pe culuare fac multă zarvă cuvintele reacționare, ce isbucnesc neconținut în sala de ședință — astăzi mai domol — deoarece abia o mână de deputați a venit să-și bată capul cu »dorințele țării« redactate în petiții. Este nespun de caracteristic, că tocmai deputații ce mai neași maghiari de pe Alföld și din secuime, chiar preoți reformați (cei cu monopolul patriotismului) tună mai aspru împotriva emigrației libere, împotriva dorințelor muncitorilor și a libertății de presă. — O, națiunea maghiară a fost pururea iubitoare de libertate!

Ședința se deschide la orele 10 și 25 min. sub prezidenția lui Návay L. Deputații naționaliști: St. Pop.

Ordinea zilei. Se pune la vot petiția Societății regnicolare agrare, pentru *restrângerea libertății de presă*. Contrar cu propunerea comisiei se primește propunerea lui Zakariás, în virtutea căreia petiția se remite guvernului numai spre studiere. — Se discută, în vârtej, alte petiții și memorii.

— asta nu! — slăbiciune nu am, s'ar putea însă să mă obicinuiesc cu el și să prind cu timpul și slăbiciune.

»S'ar putea!? — Nu se poate! — răspunse el în felul lui scurt. — Auzi!? — om ca dânsul, ba pe deasupra și popă, care vrea să n'vețe pe alții ceace el însuși nu știe, să ție'n alții viuă credința, pe care el însuși n'o are, să ferească pe alții de păcatele, în care el însuși se'nfundă. — Nu! — nu se poate; dacă însă dta crezi, că s'ar putea, mai așteaptă, ca să te'ncredințezi. Dorința mea, — urmă el stăruitor, — ji-o spun, ca s'o ști, — dorința mea e numai să nu te pripești, să nu te lași să fi momită ori poate chiar siluită, să nu faci pasul acesta cu inima îndoită, poate chiar cu repulsiune...«

Lucia era biruită.

»Dar ce pot eu să fac!? — se tângui dânsa cuprinsă de desnădăjduire. — Cine ține seamă de dorințele mele!? Cine mă'ntrabă, ce vreau și ce nu vreau!?«

»Uite — eu! — îi zise el luând mâna ei și uitându-i-se la lumina lunii acum răsărite în ochi.

»Da, — răspunse ea, — o știu, o cred aceasta, am simțit-o din clipa, în care v'am văzut, dar mă cuprinde groaza, când mă gândesc, că dânsa a simțit-o și ea și ar putea să afle, că'n o clipă de slăbiciune vi-am mărturisit adevărul. — Cum rămân eu, sărmana de mine!?«

»Care va să zică așa e, cum ziceam eu! — grăi dânsul. — Aibi, fata mea, inimă deschisă față cu mine, și n'are să-ți fie frică de nimeni, — urmă el, — căci numai pe tine te am în lume și voi ști s'o înduplec și pe dânsa.

X. Cu ori ce preț.

Corbeiu era om chibzuit, care nu se avântă, nu se pripește, dar, deși crescut la Blaj, nu știa să se mlădie, nu era în stare să spună vre un neadevăr, nici să-și ascundă gândurile. O voia adese ori aceasta, dar își da în petec și în cele din urmă se da de gol.

Nici că putea însă să-i fie Luciei de vre un folos fățarnicia lui, căci pe doamna Fireanu un om ca dânsul nu putea s'o înșele. Ea simțise chiar dintru început, că i-se slăbește stăpânirea asupra Luciei și-și pusese de gând să se facă stăpân pe Corbeiu, la care fata căuta scăpare.

Ne mai găsindu-l pe Corbeiu la Bălgrad și aflând, că trecuseră două zile de când el se întorsese acasă, ea nu se mai îndoiă că fata, vicleană, cum o știa, s'a folosit de timp, ca să-l tragă în partea ei pe Corbeiu.

»Aș! — zise. — O găscă motoloagă! — Cu mine nu se măsoară ea!«

Nu! — mai ales acum, când se întorcea din nou biruitoare.

Sosită la Căsoaie, i-a fost destul să se uite odată împrejur, pentru-ca să le înțeleagă toate. Chiar și dacă Corbeiu și Lucia și-ar fi dat silința, nu ar fi putut s'o înșele, iar Corbeiu nu știa să-și dea asemenea silințe și Lucia ținea s'o facă să simtă, că nu mai e cum a fost.

»Minunat! — grăi și dânsa văzând oadaia de spre pădure acum frumos mobilată. — Putem acum să stăm cât ne place și să venim de câteori vrem să eșim la aer curat.

»Vorba e, că noi tot am făcut ceva în lipsa d-tale, — îi zise Corbeiu. — Dar d-ta, ce ne aduci?«

»De ce m'am dus!? — răspunse dânsa. — N'ăși fi plecat odată cu capul, dacă nu-mi făceam treaba. Dar, — urmă mai încet întorcându-se spre el, — despre aceasta mai avem timp să vorbim — așa numai noi amândoi. — A fost greu. Toate ar fi mers, dar pacostea cu popa cel șismatic nu voiau cu nici un chip să mi-o ierte.

»Foarte firește! — întimpină Corbeiu zimbînd cu răutate. — Una e să te lapezi de toți popii și alta mai mare — să treci dela un popă la altul.

Atât numai de astă-dată, și abia ziua următoare, după-ce s'a orientat prin casă, a căutat doamna Fireanu să rămâie singură cu Corbeiu, ca să-i spună, că are Moină parohie, dintre două una, fie pe cea din sat, fie alta.

»Cum vei alege d-ta, — încheie dânsa uitându-se în ochii lui.

»Prea bine, — răspunse el. — Putem să fim liniștiți. Dacă dela alegerea mea atârnă, o să mă mai gândesc.

Mai ușor decât așa nu putea să scape.

»De ce să te mai gândești, — întimpină însă d-na Fireanu, care grăbiă.

»Nu știu, — răspunse el, — dacă nu le-am face tinerilor o nedreptate aducându-i după toate cele petrecute aici, unde mulți le-ar fi răuvoitori.

»Așa mi-s'a zis și la Blaj, unde nu bucuroș voiau să schimbe hotărîrea, — răspunse ea. — Să lăsăm pe fata preutesei aici și să luăm cealaltă parohie.

»Dar dacă Lucia și tinărul ar voi mai bucuroș aici? — întimpină el. — Tot trebuie să-i întrebăm și pe dânsii mai nainte de a lua o hotărîre.

Așa ceva nu putea să-i treacă d-nei Fireanu prin minte.

Este remarcabilă plângerea lui Samassa, că prea cu multă ușurință se tratează problemele sociale așa de importante, când se îmbie tocmai prilej, de a ne ocupa cu nevoile reale ale țării. Pentru a li-se împlini singurul lor gând, punem aci și numele vorbitorilor: Ugron, Csernoch, Nagy Gy., Holló L., Tomchich P., Günther, Farkas-házy și mai tot atât de puțin importă cine.

Actualități politice.

Din bazaconile comisiei de instrucție.

Sedința de ieri.

Chernoch S. (poporal). Fiindcă proiectul asigură educația morală și religioasă, pe lângă cea națională, îl primește.

Lászlo M. (kossuthist). Proiectul dovedește progres din punct de vedere național, dar e prea de tot loial față de naționalități!!

Veress S. Nu vede motive de îngrijire pentru *confesiuni* (ce noroc pe noi, că atâtea confesiuni sunt în statul acesta! Cor) în proiect. Are nădejde, că guvernul va respecta drepturile confesiunilor, în școale. De altminterlea stă să sară din piele de bucurie.

Apponyi A. El nu atacă drepturile confesiunilor, ci numai asigură interesele statului. Se arată însă gata a lua în considerare dorințele juste.

Tot el, tot el.

Lengyel despre situație.

În numărul de ieri al ziarului »A Nap«, Lengyel Zoltán trimite o scrisoare publică alegătorilor săi, în care descrie toate fazele situației de azi, și caracterizează multe dintre personajele conducătoare. Cine vrea să fie exact informat să cetească negreșit aceea scrisoare. Fanaticul convingerilor sale, ce este Lengyel Z., mai este și o gură slobodă. Spusele lui însă sunt vrednice de toată crezarea.

Vom da și noi în traducere părțile mai însemnate.

»Atât mai lipsește, — strigă dânsa. — S'o mai întrebăm pe ea, să-l mai întrebăm și pe el, ba să mai întrebăm și pe preuteasa, și pe fata ei, și pe viitorul ei ginere cu toate neamurile lui.

»Fără îndoială, — o ntrerupse Corbeiu. — Nu poți să hotărăști soarta cuiva fără ca să-l întreb și pe el.»

»Ba da! — întimpină ea. — Lucia are să fie viața ei toată recunoscătoare c'a fost cineva, care a purtat grijă de ea și i-a găsit și-un soț cum nu se poate mai bun; Moină are să fie recunoscător, că s'a găsit cineva, care l'a scos din îmbăxeala cancelariei, i-a găsit parohia și i-a dat o soție ca Lucia, iar preuteasa și toți ai ei au să fie mulțumiți, că nu li-se ia parohia fără să li-se deie în schimb alta.»

Corbeiu o ascultă cu oare-care plăcere, dar zâmbind și dând din când din cap.

»Când vrei să-i faci cuiva vre-un bine, — urmă ea plină de zel, — și știi, că e bine ceea-ce face, nu mai ai nevoie să-l întreb și pe el.»

»E foarte adevărat ceea-ce zici dta, răspunse el, — și tocmai fiindcă nu știi, dacă e bine ori nu ceea-ce e vorba să fac, am nevoie de timp, ca să mă pot dumiri. Pe lângă toate celelalte nu

Nouă coaliție.

În »Budapesti Napló« de azi găsim interesante combinații, semne ale desbinării, din gura unui bun cunoscător al situației. El zice:

Curentul democrat, ce stă acum față 'n față cu curentul reacționar, mărturisit mai ales de kossuthiști, se poate identifica cu silințele de curățire susținute de Lengyel Z. a căror jertfă a fost murdarul Polónyi (reacționar în acelaș timp) și vor mai fi și alții. Amândouă aceste tendințe ale democrației și a curățeniei de moravuri — merg mână 'n mână, împotriva trândavilor și despoților, fac parte din ele oameni din toate partidele, chiar și 67-iști. Nu e nevoie decât de un mic eveniment sguđuitor, și alianța acestor elemente cinstite și liberale se va întări definitiv, dând naștere la o nouă coaliție, în deplină majoritate, și mai puțin intransigentă în principiile naționale.

Ce-o fi adevărat, ce n'o fi — simptomele aceste, la tot cazul sunt caracteristice.

Rânduri răzleje.

Pot să vie ș'alte vremuri!...

Se discută o petiție pentru restrângerea libertății de presă. Un deputat — nu de-al nostru; ai nostri fac bine și tac — țipă ca din gura șarpelui, că așa și pe dincolo abuzează tot felul de agitatori de prea marea libertate a presei. Dar, făcu Măria-Sa, formă de concluzie. »Cu toate astea nu trebuie restrânsă. Cine știe, mai pot să vină și alte vremuri pentru noi«. Înțelegem, fără îndoială, vremurile d'acum anul.

Să-l lăsăm noi în presimțirile lui — și, cel mult să-i urăm noroc. Să cităm însă un pasagiu din cea mai proaspătă cuvântare a lui *suprema lex*, ce este ministru de justiție în țara noastră. Iată:

»În timpuri vitrege de domnii asupraitoare, instituția curții cu jurați, — cu putere în procese de presă — a fost singurul paznic al drepturilor și constituției noastre«. (Înțelege maghiare!)

pot să le dau sătenilor popă fără-ca să știu, dacă-l primesc ori nu bucuroș...»

»Așa am ajunge până la Crăciun, — strigă dânsa.

»Ba până după Crăciun, — stăruie el. — Cam așa ceva îmi închipuiesc eu. Așa de'n pripă cum ați voi dvoastre, nu se pot pune la cale asemenea lucruri.»

Doamna Fireanu — își ridică capul.

»E peste puțină, — grăi dânsa. Acum s'a ivit ocaziunea: acum are să se facă; norocul îl prinzi când îți iese 'n cale.»

»Noroc!? — Eu zic, că nu e noroc! — grăi Corbeiu. — Doamnă! Am văzut din 'ntâmplare pe tinărul acela, și nu-mi place, de loc nu-mi place. Poate să-i placă fetei, poate să-ți placă și dta dar mie nu-mi place.

»Te ncredințez, c'o să-ți placă după ce-l vei fi cunoscut mai bine!«

»Ei bine, când o să-mi placă o să-mi iau hotărârea, — grăi dânsul, dar cu repulsiune n'am să fac nimic: poate să-mi plângă fata, poți să stăruie dta, eu tot nu fac de cât ceea-ce eu in-su-mi voiesc.»

Asemenea vorbe nu putea doamna Fireanu să

Trecem și peste asta — pentru a putea găsi logica devizelor așa de frumoase la sunet. Iat-o și pe asta:

O, noi bucuroș am restrânge, adecă am strânge-o chiar de gât, toată pacostea aia de libertate de presă. De ce nu, când noi ne putem face mendrele în dragă voie. Hazafișăgul, este doară mai presus de orice lege! Hei, și cum am astupă gura la atâți agitatori, cum am rupe picioarele la condeiele acelea valahe și internaționaliste! — Dar, lucru naibii, *pot să vie și alte vremuri*. Cine garantează că tot noi vom roade oasele? Aducem pedepse aspre celor lihniți de libertatea, care numai nouă ni-se cuvine — și mâne te pomenești iarăși cu Fejérváry la guvern. Mai ști? Și atunci, o să ne lovim frunțile, ce măgari am fost — să-i umplem noi înșine pistolul!

Pentru cine a străbătut cu înțelegere istoria Ungariei, nu găsește nimic nou în aceasta. »Națiunea«, adecă clasa feudală — care nu totdeauna a fost maghiară — a cedat curentelor liberale și democratice, numai când îi ardea mucul la deget. Când trebuia să aleagă pe cel mai mic între două rele. Ne-poții apoi, firește, se mândreau și se mândresc cu liberalismul strămoșilor. — Alta. Așa zisele libertăți naționale, (până și totalitatea lor: constituția), au fost păstrate cu omenie numai fiindcă erau neconținut atacate din partea Austriei (care pe-atunci era identică cu dinastia). *În timpuri de pace s'au făcut cele mai mari abuzuri de ele*, cari ar fi dus cu siguranță la peire, dacă nu venea totdeauna un nou atac, și unde da de lucru primejdia. — Asta li-s'ar putea spune și în parlament.

Ceea-ce înainte de 1848 au fost iobagii față de libertățile naționale, sunt astăzi naționalitățile față de drepturile constituționale. — Am mare nădejde că istoria se va repeta.

Dar să nu fac istorie, să constatez fapte. Numai unul — de-aș fi sentimental, aș zice: dureros, așa însă zic: vrednic de luat aminte.

Și astăzi, drepturile constituționale se pă-

asculte fără ca să-și piardă răbdarea. Dacă așa o lua, mai aveă dânsa și alte mijloace, alte arme.

»Bine, dte, — grăi dânsa luându-și vânt, — sunt nouă ani, nouă, nu mai puțin de când am sub purtarea mea de grijă pe această copilă seracă, și nu m'a întreat nimeni, de unde iau mijloacele, ca să o cresc: nu mi-am câștigat oare dreptul de a-i hotărâi soarta!?»

»Nu pun la îndoială bunătatea dtale, — îi răspunse el liniștit. — Ești o bună mătușă și femeie generoasă, și n'ași aveă nimic de zis, dacă d-ta a-i voi să-i hotărăști soarta: ceri însă, ca să i-o hotărâsc eu așa cum vrei d-ta, iar aceasta nu se poate. — Eu nu sunt nici mitropolit, nici canonic, și poți să stai cât vrei, că tot nu fac ceea-ce-mi ceri! — Doamnă, urmă el muiat. — Sunt și mă simt singur în lumea aceasta.

Dacă ai fi venit acum nouă ani la mine și mi-ai fi zis: »Domnule, iată o biată orfană, pe care eu, văduvă cu casă grea, nu pot să o țin; — fie-ți milă de ea!« — dacă ai fi venit atunci și mi-ai fi vorbit așa, eu ți-aș fi fost recunoscător și mulțumit, că pot să am pe cineva, om ca mine, în lumea aceasta, aș fi luat-o sub purtarea mea de grijă și m'ași bucură azi, cum te bucuri dta văzând-o mare, plină de viață, fru-

ZIEGLER AGOSTON,
(proprietarul firmei ZIEGLER FERENCZ),
bandajist academic, furnisorul curții regale, atelier de instrumente medicale-chirurgicale — UJVIDÉK.

Pregătesc tot felul de instrumente medicale și de chirurg, mâni, picioare artificiale, preparate ortopedice, corsete, clistire, irigatore, injectoare pentru organele sexuale femeiești; cearșafuri de pat de gumă pentru copii și lăuze, perini cu aer comprimat, oale de noapte pentru bolnavi, mașini electrice, în sfârșit tot de ce au trebuință bolnavii, medicii, moașele, friseurii să capătă la mine cu prețurile cele mai ieftine.

La dorință trimitem prețuri curente franco și gratis.

strează intacte și liberale, numai fiindcă ne-conținut amenință primejdia unui atac. Ei înșii o spun, la tot pasul, dela ministru până la opincă — adecă, pardon, numai deputat.

De n'ar amenința primejdia asta, de n'ar putea să vină alte vremuri, bieteile naționalități de noi, nu știm ce-ar fi de capul nostru. Ori din puști împușcate, ori din sabie tăiate — ca'n poveste. De frica spatelui lor ni-l păzesc și-al nostru.

Și se mai miră, de ce noi simpatizăm cu acea primejdie, care-i amenință!? Și le ciudă pe V. Goldiș, care ar fi zis, că pentru noi ar fi mai bine, dacă ar veni în sfârșit, acea primejdie — absolutism, ori așa ceva!!

O nu. Se prefac numai, șireții!

San. De.

Din străinătate.

Chestia tratativelor vamale Austro-Ungare. Ieri s'a început la Viena între miniștri unguri și cei austriaci ai resorturilor vamele desbaterile învoelilor.

Se dă ca sigur, că nu se va vorbi în desbateri de terminul lung, acesta neavând șanse de reușită, fiind cu totul exclus, ci mai întâi se va discuta forma sub care să se facă învoirile concordat sau contract.

Ajunși odată de acord asupra acestui punct, se va discuta chestia băncei, a cvotei și apoi a tarifelor vamale.

Astăzi discuția s'a continuat în decursul întregii zile, iar mâne vom fi în poziția de a da rezultatul definitiv.

Baronul Beck a fost primit ieri Joi, la ora 1 p. m. în audiență de M. Sa Monarhul, în afacerea tratativelor amintite.

Ministrii unguri se vor înapoia Sâmbătă la Budapesta.

Ziarele de seara din Budapesta aduc știri alarmante asupra tratativelor comerciale.

Ele zic, că este imposibil să se ajungă la rezultate definitive și că ministrul Wekerle este dispus să adopteze formula lui Széll și să înduplece și pe colegul său din Viena să compună o lege în acest sens.

Punctul prim al conferinței de astăzi, a fost dacă se poate încheia o legătură și începând dela 1917.

moasă, bună și cuminte, vrednică de iubirea tuturor. Dta însă vii abia acum și-mi ceri — nu s'o iau sub purtarea mea de grije, ci să te ajut a i-o da altuia. Dă-mi, doamnă voie și lasă-mi timp să mă dumiresc, cine e acel altul.

Doamna fireanu se simțea învinsă, dar tocmai aceasta o scotea din sărite.

»Mi-se cuvina ajutorul, — răspunse ea ridicând glasul, — căci am jertfit destul pentru dânsa.

»Da, destul, chiar prea mult, — întimpină el, și ar fi nedrept să ți-se mai ceară și alte jertfe. D-ta vezi însă, că eu am destul, chiar prea mult, și dacă e capriciul meu de om cu stare să mai amănăm lucrurile câte-va luni de zile, se cuvina, ca aceasta în sarcina mea să se facă. Nu ai, doamnă, dreptul de a te simți jignită, dată te rog să primești din partea mea un mic ajutor pentru nepoata d-tale, să zicem o sută, fie chiar două sute de floreni pe lună, căci e fată mare și are multe trebuințe.

Nu se simțea jignită doamna Fireanu, ba era mahnită, că n'a venit mai de mult, dar acum nu se mai putea cecece voia dânsul și ea dete năcăjită din cap.

»Dărnicia D-tale, răspunse ea, — n'ar putea decât s'o scoată din minți. Ar fi destul să știe, că Te interesează, atât de mult de dânsa pentru-ca să numai voiască a-și da mâna lui Moina.

»Ei, vezi Doamnă, — strigă el înviorat, — vezi că aveam multă dreptate când presupuneam, că dânsa nu din chiar al ei îndemn, ci de nevoie se'mpacă cu gândul de a-i fi soție.

(Va urma.)

Dacă răspunsul va fi negativ se va aștepta verdictul Coroanei după care desbaterile vor continua.

Grupările din Dumă. Grupările deputaților aleși până acum în Dumă pe partide nu se pot face cu siguranță, dar s'a stabilit că stânga, chiar fără polonezi și cadeți, vor avea majoritatea în noua Dumă. Ziarul cadeților »Rjetsch« arată că noile alegeri au fost și mai defavorabile pentru guvern decât se crede. Până acum din 431 de deputați aleși sunt 95 cadeți și 91 din stânga, între cari se cuprind și câțiva cari nu sunt încă înrolati în nici un partid, 39 socialiști, 27 revoluționari, 21 deputați din partidul poporului și 5 socialiști, cari țin tot cu partidul poporului; astfel opozițiunea, fără polonezi, posedă până acum 278 de mandate.

Ziarul »Rjetsch« mai spune că majoritatea cadeților, încă dela începutul sesiunii Dumei, se va uni cu stânga și astfel partidul cadeților va fi acela, care va avea conducerea Dumei.

Socialiștii vor vota și ei cu cadeții, când acestia vor cere un minister responsabil și poate că se va forma un asemenea minister chiar din rîndurile cadeților.

»Nowoje Wremja« se face că nu înțelege situațiunea creată guvernului de noile alegeri și se bucură că dreapta este mai puternică decât era mai înainte. În același timp spune, că opozițiunea va trebui să fie mai prudentă, pentruca noii deputați să stea în Dumă cel puțin trei ani, nu să fie degradați după câteva luni de zile. Deputații trebuie să mai aștepte că guvernul a disolvat Duma nu pentrucă se temea de ceva, ci pentru a face o experiență.

Atentat în contra marelui duce Nicolae. Agenția telegrafică spune, că din izvor oficial se spune, că mai mulți răi făcători au pătruns în stația de drum de fier dela Tsarskoje Selo și un șef de tren fals a depus o bombă pe șine cu trei minute înainte de plecarea marelui duce Nicolae.

Acela care a încercat să comită un atentat în contra marelui duce Nicolae Nicolaevici, purta uniforma conducătorului locomotivei primului regiment de tren.

El este un tânăr cu trăsături nobile și pare a face parte din cercurile inteligente.

Atentatorul n'a avut timpul necesar de a depune bomba pe șine. Intre el și funcționarul de tren Mihailowski s'a încins o luptă, căreia atentatorul i-a pus capăt amenințând pe Mihailowski cu revolverul. Funcționarul atacat a fugit.

După afirmările specialiștilor bomba explodând ar fi distrus tot trenul.

Asasinat înștiințat prealabil. Krasnoyarsk, 1 Martie. Despre asasinarea lui Kozlosky se dau următoarele amănunte:

Comandantul garnizoanei se plimbă cu prietenii, cărora răzind le arată o epistolă; teroriștii îl înștiințau că la orele 5 va fi omorât. El scoase ceasornicul și zise: »Nu se țin de vorbă însă, căci iată, sunt cinci ore și eu tot mai trăiesc«. La orele 6 Kozlosky se întorcea singur acasă. D'odată cine-va îi strigă să stea. În clipa aceea se traseră trei focuri. Comandantul căzu jos mort. Oamenii din stradă fugiră în toate părțile, iar asasinii au scăpat și ei intrând în curtea din apropiere și făcându-se astfel nevăzuți.

Anticlericalismul a ajuns în Franca o ade-vărată boală. Astfel, un comisar de poliție și-a permis să felicite în mod oficial, în numele sub-prefectului, pe doi tineri soți pentru că nu s'au căsătorit și religios. Acest exces de zel prostesc nu se atîșează la Paris, unde miniștri și deputații cei mai radicali nu se dau în lături dela o benedictiune nupțială mai mult sau mai puțin discretă când e vorba să-și mărite fele lor.

Dar zelul provincial n'are margini.

Astfel un inspector al învățământului primar a exclus dintr'o școală publică pe două fete pentrucă purtau la gât câte o cruculiță.

Acordarea dreptului de vot la femei în Italia. În ședința din zilele trecute a Camerei italiene s'a discutat petițiunea femeilor cari cer votul politic și votul administrativ.

Luzzatti a pronunțat un discurs favorabil acestei cereri.

Președintele consiliului Giolitti, a zis că nu se împotrivesc ca deocamdată, pentru experiență, să se acorde femeilor numai votul administrativ.

Un mare număr de femei umpleau tribunele Camerei. Ele au făcut o demonstrațiune de simpatie lui Giolitti și lui Luzzatti.

Din Bihor.

Un circular episcopesc. În interesul preoțimei. — D'ale învățătorilor. — Ziaristica.

Ultimul circular cătră Venerabilul cler diecesan de sub N-rul 326—1907. — edat de P. V. Consistor episcopesc gr. cat de Oradea-mare — are 4 părți.

Intre cele cuprinsă în p. I. se remarcă epistola înțeleaptă și cuminte a Ilustrității Sale Demetriu Radu, adresată cătră întreg clerul diecesan.

P. II. se ocupă cu starea fondurilor viduo-orfanale și ale preoților deficienți.

P. III. cuprinde conspectul văduvelor și a orfanilor de preoți, și ajutoarele lor pe anul 1907.

P. IV. Promovări capitulare. Concurs de stațiuni preoțești. Schimbări în cler și Bibliografie.

Iată în liniamente cuprinsul acestui circular: Mai mult ce mă poate interesa, și tot odată îmi dă ansă spre a scrie cele ce urmează, e partea I. în speșial în care se zice:

»La urmă am pertractat în Consistorul plenar ... reprezentarea la Inaltul guvern regesc pentru urgentarea deslegării finale a congruei preoțești, — cestiunea catechizării în școlile populare, cari sunt a se ținea din partea parohiilor în persoană, — interesarea din ce în ce mai mare față de prosperarea școlilor noastre, ... facultatea protopopilor de a ținea conferințe districtuale nu numai în decursul Sftelor Paresimi; ci dacă ar fi de lipsă și toamna, — spriginirea ziaristicii noastre... etc.

Din cele citate până aici putem să vedem interesarea P. S. Sale — de-a avea și preoțimea noastră o soarte mai bună.

Intr'adevăr e și timpul suprem, ca să se stabilească congrua în mod definitiv, iar nu să îi se scoată ochii — preoțimei — prin nește ajutoare de stat, de cari numai până atunci sunt părtași până când ling mâna prim-preforelui etc. până când sunt cu fața lui Ianus, când se află în societăți ungurești e »Molnár« și lasă vesta închisă acasă și pune gulerul de »tulipan«, iar când are de-a face cu Sftele Consistoare atunci e »Morarescu« și stă la raport în revereanda și cilindrul verde, de vechi ce-s!...

Sau dacă Dumnezeu a înzestrat pe care-va să fie orator bun, atunci un toast la adresa »ideii... și ajutorul se potentează la bipătrat...

Sau dacă care-va nu-și poate exprima sentimentele sale în grai viu, atunci ia peana... și e de ajuns să scrie un articol în »Tiszántul«, sau »Alkotmány« etc, în care să ne blameze biserica, școala, — pe nerăsplătiții învățători, care lucră în ogorul spinos, muncind pentru deșteptarea neamului său — limbă, despre care zic, că-i aglomerare de zeci de limbi, — obiceiurile noastre străbune, despre cari zic, că-s superstițiuni și de aici fac concluzia, că poporul nostru e un popor stupid, cu care nici de vorbă nu merită să stai.

Ba, ce-i mai mult, dl Clintoc nu se îndestulește cu atâta, se apucă și scrie în »Tiszántul« vârsându-și veninul asupra iubiților noștri deputați.

Vrea astfel să atragă atențiunea opiniunii publice maghiare asupra »agitatorilor și trădătorilor de patrie« — crezând, că prin vorbele lui bombastice, sfărăitoare, fără simbură, va putea căpăta vre-un os de ros.

Sau dacă dl Clintoc tot ce face, e numai pentru ajutorul de stat, iar nu din conștiința sa proprie, atunci și asta se poate demonstra prin următoarele:

»Precum la un orologiu este un semn al stricăciunii dacă bate altcum de cum arată, astfel și la om a vorbi altfel de cum simțeste și de cum e convins, este semnul unui suflet stricat. (»Amvonul«, Popfici).

În circular se atrage atențiunea preoților de a catehiza chiar în persoană.

E lucru știut, că dacă instrucțiunea nu-și are baza în educațiunea morală, atunci dă faliment, va să zică ne putem noi tot strădui, că rezultatul nu se va recunoaște până când o parte din cler, nu convine cu învățătorul în școală — dar nici afară de școală — decât în zilele însemnate cu roșu în calendar, atunci când nu pot împărți prescura și parastasul...

Iată dar marea interesare față de școlile noastre — fie zis naționale — în cari figurează — în locul sfei Cruci; sau sfei Treimi — chipul faimosului Berzeviczy și a ministrului Apponyi, iar unii dintre dnii învățători — fie-le rușine — folosesc orariu unguresc în loc de cel prescris de V. Consistor, ba l'îmbracă și în roșu-alb-verde!... Și știți On. cetitori cât progres fac acești învățători? N-i-m-i-c!... decât: »jó nápot«, »jó ritelty«... iar când îi vizitează inspectorul îi bate pe umăr zicând: »Maga jó hazafi«...

Asta-i educațiunea modernă!...

Deci să nu ne mirăm de poporul bihorean că-i incult, analfabet!

Cu ocaziunea aceasta atrag atențiunea și cător-va frați învățători gr.-ort., cari încă urmează calapodul amintit.

Dlor protopopi li-se impune de-a ținea conferințe districtuale... dacă cere necesitatea și de 2 ori pe an.

Sub fericitul de pie memorie Pavel se știe, că dela un timp li-s'a fost oprit — astfel de conferințe — numai dintr'o simplă cauză, — fiindcă se aflase un român, care într'o adunare distric. a protestat cu toată energia în contra ajutorului de stat — zicând: »Mai bine mă îndestulesc cu mălalu, numai să fiu domn peste mine!... adevcă a voit să fie; homo sui juris! iar nici decum: alieni juris!

Dar nu mult după aceasta a dat bunul Dumnezeu de-a venit actualul prelat al nostru — care înțelegând rostul astor fel de conferințe, în care clerul își poate spune plângerile și pretenziunile — nu a întârziat, ca îndată cu suirea Sa în scaunul eppesc, să deschidă aceste conferințe din nou, și prin aceasta a redea vechiul drept ce-l compete clerului, fiind tot odată mijloc de cultivare — se cetesc și disertații — unde au și ei prilejul de-a vorbi pur românește.

La urma să pretinde clerului de-a sprijini ziaristica noastră, iar nu să aboneze foi străine, ca »Magyarország«, »Alkotmány«, »Herkopáter« etc.

Nu înzadar s'a dovedit cu mai multe ocaziuni, că o parte a preoțimii și învățătorimii, totalmente e lipsită de maturitatea politică, sunt niște analfabeți politici, cari se adapă la izvorul infectat de microbii politice șoviniste a presei ovreo-maghiară, care aproape toată e subvenționată de cei dela putere și ca atare trebuie să umble pe picioare strâmbe și să acopere cascadele ivite mai în timpul din urmă.

Cu toate acestea, cei cari abonează foi străine, nu vreau să înțeleagă nimic din aceasta, dar atunci îi întreb cum vor avea un concept adevărat despre politică, când cetesc numai foi guvernamentale, iar opoziționale nu?

Când în ziarele maghiare nu se tipăresc vorbirile — capo d'operă — a deputaților noștri, ci numai fascicole unde îi trimit în România, îi înjură, le poftesc fabrici de ștreanguri, — căci Hock așa crede că prin ștreanguri va propaga religiu-nea catolică...

Cum n'ar strica, ca acele să le fabrică dl Hock nu pe sama deputaților noștri — ci pentru acei români cari pot și nu spriginesc ziaristica noastră națională... Și acum: *Dixi et salvati animam meam!*

E vremea să ne deșteptăm. Să sprijinim foile române, pentru-că astfel întărim însuși neamul românesc. Căci în zilele de urgie, ca 'n zilele de

veselie în foi se oglindează viața noastră națională. Ele vestesc izbânzile, și caută bucuriile, ele îndeamnă la luptă.

Aușeu.

Aug. Maior.

O rectificare.

Primum următoarele:

Rog onorabila redacțiune, să binevoiască a da puțin loc în coloanele »Tribunei« următoarelor constatări față cu invinuirile, ce se ridică asupra mea în nrul 35 al »Tribunei«:

1. Eu pe dl Mangra nicăiri nu l-am atacat, până când dânsul nu m'a atacat mai întâi în scrierea sa din urmă.

2. Nu am scris în »Unirea« nici un cuvânt despre dieceza Aradului și alegerea de episcopi în aceeași dieceză, nici nu am avut mai înainte cunoștință despre cele ce aveau să se publice în »Unirea«.

3. La congresul naționalităților din Budapesta eu fost de față împreună cu dl Hodoș din Blaj, ceea-ce pot adevăra toți, câți au fost acolo.

4. La alegerile din 1905 eu însu-mi am prezidat consfătuirea românilor din Blaj, cari au lucrat cu tot dinadinsul, ca să izbutească candidatura dlui dr. Maniu. Dacă n'a reușit, eu nu sunt de vină, ceea-ce poate mărturisi însuși dr. Maniu.

5. N'am rostit nici odată cuvintele, că domni din Arad ar fi »vârît cuțitul în septegenarul bătrân« (dr. Rațiu), iar ceea-ce am rostit în discursul meu la moartea lui dr. Rațiu, n'are de a face cu nici o grupare de partid. Cel puțin în intențiunea mea n'a fost, să țintesc asupra unei grupări politice.

6. N'am patronat pe nimenea, care ar fi insultat »Academia Română«, din care și eu fac parte și nici nu pricep de ce e vorba în »Tribuna«. Blaj, în 28 Februarie 1907.

Dr. Augustin Bunea,
canonic.

Răspuns la o întrebare. Onorabila redacțiune în numărul 36 a. c. al »Tribunei« a binevoit a-mi pune întrebarea: »este ori nu adevărat, că moșii românești tot mai îngrașă pe câți-va ovrei de p'acolo?«

Răspund, că toate moșiile fundamentale și toate moșiile mitropolitane se administrează de prezent numai prin români, sau sunt date în arendă numai la români, și nu se află nici un ovreu, ori alt străin într'ânsele.

Blaj, 28 Februarie (seara) 1907.

Dr. Augustin Bunea,
canonic.

Sociale.

Din complezanță.

Ziarele într'una aduc știri, că acolo și acolo din petrecere românească, s'a făcut o împistritare străină, de dragul unei — cocoane. Trași la răspundere, știe dinainte ori cine cum se face rectificarea. »A fost..., n'a fost..., ce-a fost..., totul a fost din complezanță«. Și s'a gătat. Ce să-i faci? Doar poți crede, că numai din complezanță a fost toată comedia.

Drăgălașa d-soară X. și-a făcut studiile (sic!) în pension străin (d. e. în claustru la Orade, unde în 5 ani uită formal limba dulce a mamei).

Cavalerul trebuie să fie complezant, că ea, română, nu se poate exprima destul de bine românește; vor conversa de sigur (de cumva tinărul nu a studiat la Brad, ori Brașov) ungurește!

Și atât de des ajung în combinațiune aceste două noțiuni: »complezanță« față de »sexul gingaș«, încât să nu vă mirați d-lor, că am ajuns la o bizară concluziune.

În chipul acesta s'o mai permitem, dar multul

bine încă e rău și răul a trecut peste pragul salonului. Nu e bine să-ți deschizi sufletul ori cui, cu deosebire când cel ce ți-se oferă, ști ce bine-ți voiește. Să fim cât se poate de rezervați și închiși față de străini. Zisa cântecului:

»Cine-a 'ndrăgit străinii
Mânca-i-ar inima câinii«.

Te-a așezat Dumnezeu la locul tău, aparți-i unui neam, ești român d. e. și primești oaspe un în casa ta, în altarul sufletului tău și tu din complezanță, te faci slugarnic, îți pângărești altarul idealului, căruia te închini.

Unde am ajunge în felul acesta?

Deși toți o știu și văd aceasta, zi de zi s'ar putea înfieră zeci de păcate — de dragul complezanței.

Arat vre-o câteva păcate mai nouă, din care să vedem și cum ne întorc străinii ceea-ce le oferim noi cu brațele deschise.

S'a întâmplat nu de mult într'un orașel, centru românesc. Străinii din acel orașel, voiau să aibă o serată declamatorică-muzicală — în limba lor se 'nțelege. Și pentru scopul acesta, le trebuia un local spațios. Au recurs la complezanța noastră. Sala de gimnastică a gimnaziului român ar fi fost bună. Și cum e românul complezant, a putut să-i refuze? Doamne firește!

Așadar o constituire maghiară, cu scopul cultivării simțului național-maghiar — într'o școală românească!

Să ne punem întrebarea:

S'a întâmplat la alte neamuri astfel de lucruri?

Nu, pentru-că le lipsește complezanța — ar fi concluziunea logică. Dar nu e așa. Sufletul nu e o marfă de schimb, sau de vânzare; fiecare individ, fie acela de ori-ce naționalitate, sfântă datorință are să și-l păstreze curat, pentru care are să răspundă. Și curat va fi sufletul numai câtă vreme nu e atins de alt suflet. A-l apropia de alt suflet străin, însemnează a-l murdări.

Știm bine, străinii ce fac?

M. iun.

NOUȚĂȚI.

A R A D, 2 Martie 1907.

— **Știre personală.** Aflăm că prințul Const. Brâncoveanu Basarab va veni la Arad însoțit și de dl V. Mortzun, fost deputat și vice-prezident al Camerii României.

— **Concertul aradan — la Crucea-Albă.** Aflăm cu plăcere, că tinerimei noastre aradane i-a succes ca pentru concertul și balul de Duminecă să angajeze sala dela »Crucea-Albă«. Știrea va produce bună impresie în toate părțile.

— »Pipăruș«, revista umoristică, numărul 3 a apărut având următorul sumar: Șezătoarea din Budapesta, Strofe dela Bocșa, Românul năcăjit, Pipa țiganului, Asemănare mare, Filologie, Îmbărbătarea poetului, »Hibrizii«, Celebru dintr'o lovitură, Un ministru mort de două ori, Spicuri, Birăuț în Jägerhorn, Tipul (Dorca), D'ale copiilor, Din ale doctorului Vesa (pe care tipograful l-a făcut — Ovesa), Lupul și oierul, Știri mărunte și o mulțime de anecdote scurte și cu haz.

— **Protestare în America.** Guvernele maghiare au ajuns vestite, mai rău de cât caii brezii! Astfel Dumineca trecută s'a ținut la Cleveland (America) o mare adunare, convocată de slovaci, în care s'au arătat toate mișelile ce se comit împotriva naționalităților și s'a votat o moțiune de protestare. La întrunire au fost toți românii d'acolo.

Ei, ce zice la așa frazeologul Apponyi, care acum doi ani lauda în America liberalismul maghiar?

— **Perversii dela »Erdélyi Hirlop«** în numărul dela 1 Martie se năpustesc furios asupra dlui deputat dr. St. C. Pop, acuzându-l de — **duplicitate**: în parlament face pe patriotul; iar astă-vară făcea pe — iredentistul, care a condus pe aradani la expoziție și înaintea palatului regal a cântat »Deșteaptă-te Române«, la Ligă doina lui Iancu, iar pe la consulatul austro-ungar n'a dat deloc. Il mai acuză și pe dl Sever Bocu, redactorul nostru, care la Constanța a făcut și el pe iredentistul, zicând — într'o vorbire rostită la statuia lui Ovid — că în Marea Neagră sunt lacrimi de ale noastre, aduse acolo de pe Murășul care se varsă în Dunăre...

Colosale crime!

— **Exploatare neomenoasă.** »Népszava« de azi aduce amănunte îngrozitoare despre exploatarea neomenoasă a brațelor țărănești și slobăția arendașului (ovreu) Auspitz din Szolgaegyház. Nu e destul adică faptul, că oamenii lucrează 14 ore pe zi (astă-vară) și cu prețuri ridicole, dar pune și pe copii lucrătorilor la muncă grea, pentru 30 cruceri pe zi, în dricul verii! Când țăranul a solicitat să fie plătită fata sa de 16 ani cu o coroană pe zi, ovreiu l'a luat la bătaie și în urmă a asmuțat câinii asupra lui, așa, că aceștia l'au mușcat și smuls carnea de pe trup. Astă iarnă pe copiii servitorului (ajuns în spital) i-a dat afară din casă, pe ger mare, copii de 3—6 ani.

Administrația, se înțelege, a fost și ea pe partea bogătanului!

»Népszava« zice, că față de purtarea neomenoasă a proprietarilor maghiari, a ovreilor arendași și a solgăbiraelor, oamenilor săraci, roboților moderni, nu le rămâne decât lacrimi și — revoltă!

Mai este însă ceva: America!

— **Aur.** Un grup de canadieni francezi au descoperit la nordul provinciei Quebec, aproape de lacul Chibogamo, zăcăminte aurifere. Imprejurul lacului se găsesc munți cari contin cuarț aurifer și vine de aur foarte bogate. Provincia Quebec, din care trei părți nu sunt însă exploate, rezervă mari surprize mineralogice.

Descoperire arheologică. În orașul Constantina din Algeria s'a făcut o interesantă descoperire arheologică. Proprietarul unui hotel punând să sape un puț, când s'a ajuns la patru-sprezece metri adâncime, lucrătorii au dat peste o subterană. Antreprenorul lucrărilor pătrunse în ea; la capătul unui coridor lung și umed, el descoperi o sală imensă, largă și lungă de 60 de metri, înaltă de 10 metri având pod împrejur, camere și galerii. Peste tot, pereții sunt acoperiți de stalactite, cari desinează flori și fel de fel de de arhitecturi. Dar ceea ce face originalitatea grofelor dela Constantina și care le mărește încă frumusețea sunt trei lacuri mici; fie care lac are o lărgime de 8 metri și o adâncime de 1 metru; apele lor sunt populate de o nenumărată cantitate de pești de toate soiurile. Acest palat subteran se întinde sub casele și străzile unui cartier întreg.

— **Ucișagii — cu »porție dublă«.** O chestie interesantă și barbară a fost rezolvată de curând în ministerul de interne. Intre comitatul Bihorului și ministrul de interne a fost adevărată discuție mare: cine să plătească cheltuielile cauzate cu aducerea jandarmilor, cari cu ocazia unei adunări populare în Aleșd au împușcat 30 români și au rănit peste 70. Ministrul a primit să plătească o parte din cheltuieli. Sbirilor li-s'a dat însă atunci **porție dublă**, ba chiar și vin și rachiu, ca unor eroi cari au mântuit patria. Cheltuiala aceasta ministrul nu vrea s'o plătească, ci s'a ordonat anchetă, pentru a se stabili; cine a ordonat »dupla lenung« și beuturica? Ministrul a fost însă așa de mărimos, de-a primit în sarcina sa plățirea cheltuielilor cauzate cu înmormântarea cadavrelor celor uciși.

— **Bicentenarul Goldoni.** Zilele trecute, în toate orașele Italiei s'a celebrat centenarul lui Goldoni.

La Paris s'a desvălit bustul lui Goldoni, în squarul Notre-Dame.

Carol Goldoni a fost cel mai mare autor comic italian. Studiase mai întâi dreptul, apoi a părăsit legile spre a urma principalele trupe dramatice. Au rămas dela el peste 200 comedii.

Fiind chemat la Curtea franceză, a restaurat teatrul de acolo și a murit foarte sărac în 1793. Se născuse în 1707.

— **Nu mor porcii** nici nu se îmbolnăvesc dacă se întrebuițează pravul pregătit de farmacistul Kun István din Hajduszovot. De aceea se nu pregete nime a cumpăra acest parv. Mai pe larg între inserate.

— **Săpun de vioarea de Parma.** Sub aceasta numire de câți-va ani e în circulație un nou săpun folositor. Cine nu iubește mirosul de vioare? Și dacă știm, că acest săpun plăcut face fața fină, dacă știm, că în astfel de calitate și pe lângă așa preț în străinătate nu putem căpăta atare săpun, atunci putem aștepta, ca publicul mare să nu întrebuițeze acest săpun, numai ca să-i tindă mână de ajutor pregătitorului, ci în interesul său propriu. O bucată 80 fil. 3 bucăți 2 cor. 20 fil. Pregătește: Szabó Béla fabricant de săpun de toaletă. Miskolcz. Se poate căpăta în Arad în drugheria lui Voitek și Weisz, Lugos în farmacia lui Fischer János, Timișoara în prăvălia lui Wisemayr Ferencz.

— **Antidol** este medicamentul cel mai bun contra durerii de cap, migrenă, trocnă. Pentru efectul admirabil a fost premiat la expoziția de igienă din Paris, Londra, Berlin și Bruxelles cu medalia de argint. Medicamentul nu trebuie beat, ci pe palmă pus și sorbit. O sticlă de Antidol costă 120 cor. Se capătă în toate farmaciile și în laboratorul chimic a lui Vilmos B. Debreczen.

Rubrica veselă.

Fără nici un folos. Badea Toader sta supărat în cancelăria notarului, așteptând să-i vină rândul.

În mână ținea o cartică de dare.

— Da ce-i bade Toadere par'că ești năcăjit — zise notarul.

— Da cum să nu fiu năcăjit, — răspunse badea Toader — când omul trebuie să plătească dare și pentru un lucru, de care nu are nici un folos!

— Și care să fie darea aceea? — întrebă notarul.

— Da care să fie, drăcia asta de dare a capului!

— **Așteaptă furtuna.** Dl Păpucescu ca nici odată, a stat la otel până târziu noaptea.

Era sosit timpul să plece acasă. Nu știa cum să incurce treaba se scape de pertractarea ce-l aștepta acasă. Iși aducea aminte de alte scene din trecut, când era pipăit pe față în mod sensibil, ba sgăriat etc. S'a gândit una și bună.

Ajungând acasă a intrat incetinel de tot în odaie și punându-se pe un scaun, a deschis umbrela. Abia atunci s'a deșteptat soția lui. Când a vrut să înceapă la el, a văzut umbrela în poziția asta nostimă, și apoi domolindu-se a zis:

— Ce-i cu tine Dumitre?

— Ce să fie, *Aștept furtuna!*

Dela judecătorii și tribunale.

Osândirea preotului Simeon Blajovanu. Tabla din Timișoara a încuviințat sentința tribunalului din Lugoj, care pentru agitațiuni săvârșite la alegeri a osândit pe părintele Simeon Blajovanu la o *lună temniță*. Apărător al naționalistului preot al fost dl Coriolan Brediceanu.

Alte procese. Procuratura din Cluj, așa se vede, vrea să țină recordul față de ori-care altă procuratură patriotică: d-lui V. E. Moldovan, osândind deja la 1 și jum. an temniță și 1500 coroane amendă, i-a mai intentat **două procese de presă pentru agitație**, ce ar fi săvârșit împotriva nației maghiare prin articole scrise în «Orizontul» și «Libertatea» (o corespondență despre alegerea dela Cehul Silvaniei, în 1905.)

Un proces nou i-s'a mai intentat și colaboratorului nostru extern, V. Nițescu, student universitar în Cluj.

BIBLIOGRAFIE.

»**Progresele Dobrogei**«, dela anexare până astăzi, tablou grafic, întocmit din ordinul dlui Ioan Lahovary, ministrul domeniilor (România), este titlul unei prea interesante lucrări grafico-statistice, apărute în București. Este un tablou, care ne înfățișează din toate punctele de vedere, progresul Dobrogei, de când e anexată la patria mamă.

In curând va apărea de sub tipar în editura dlui George Bujigan, învățător în Deliblat (com. Temeș) opul bisericesc conces de Ven. Consist. Diecezan al Caransebeșului, — »Cantorul bisericesc«. Opul cuprinde frânduiala tuturor serviciilor bisericesti dela vecernie, utrenie și liturgie a serbătorilor de peste an, cele 8 glasuri precum și tipicul bisericesc pentru toate cazurile. Prețul broșat 8 cor., legat 10 cor., legatură de lux 14 cor. Se poate abonă de-adreptul dela autor-editor. Formatul octav mare pe 2 coloane, tipar roșu-negru, hârtie fină, — tehnică modernă.

Economie.

Arad, 2 Martie 1907.

Adunarea generală a Institutului »Bihoreana«. Adunarea generală a »Bihorenei« ținută în 27 Februarie sub presidiul dlui *Iosif Vulcan*, a fost cercetată cât se poate de bine, fiind prezenți la 60 acționari și acții depuse peste 1000. Ascultându-se raportul direcțiunii, adunarea generală unanim primește proiectul de împărțire a profitului curat de 71.000 cor. dând absolutoriul îndatnat direcțiunii și comitetului de reviziune. Le votează mulțumită protocolară pentru ostenelele depuse întru prosperarea institutului și îndeosebi abilității director executiv dr. C. *Pauc* care toată experiența și cunoștințele sale temeinice și le dedică întru întărirea acestui institut.

S'au decis strămutarea unor paragrafe din statute cari numai întărirea institutului o țintesc.

Iar cel mai însemnat moment al acestei adunări generale prin care se deschide o epocă înseriată în viața acestui institut e decidera urcării capitalului social dela 600.000 cor. la 1.200.000 cor. Cu însuflețire mare s'a primit acest punct al adunării, anunțându-se toți acționarii de față pentru optarea de acții noi și așa urcarea capitalului social, după interesarea ce o arată publicul față de acest institut tinăr și puternic e asigurată, cu atât mai vărtos, că deja înainte de a fi emis direcțiunea, prospectele pentru emisiunea a doua, sau anunțat și prin epistole o mulțime de acționari vechi pentru optarea de acții noi.

Tot în această adunare s'a ales fostul membru în comitetul de reviziune al institutului *Samuil Ciceronescu* de membru în direcțiune în locul decedatului membru *Antoniou Palladi*. În comitetul de supraveghere în locul lui S. Ciceronescu s'a ales dr. *Valeriu Fetco*. Ambele alegeri s'au efectuat cu totalitatea voturilor prezente de peste 600.

Cu mulțumire și încredere în propășirea sigură a acestui institut ne-am despărțit din localitățile institutului.

Rip.

Curs de desemn în Sibiu. Cu aprobarea ministrului de culte și instrucțiune publică se va ținea în Sibiu un curs de desemn. Cursul va ținea câte 7 săptămâni în decurs de 2 veri, adevărat peste tot 14 săptămâni. În anul acesta cursul începe în 1 Iulie n. și ține până la 17 August. La acest curs pot lua parte învățătorii și învățătoarele. Intru-cât vor permite împrejurările, vor fi admiși și meseriași și femei, cari doresc să se perfecționeze în desemn.

Cursul e gratuit. Frecvențații, cari, nu își au locuința în Sibiu, pot reflecta la cvartir gratuit și eventual și la oare-care ajutor în bani. Acest ajutor însă se va da numai după absolvirea cursului. — După încheierea cursului în a. 1908 frecvențații vor da un examen de capacitate

Înainte a unei comisii compuse — pe lângă directorul școlii de meserii orașenești din Sibiu și cei 2 profesori conducători — din directorul suprem al instrucțiunii pentru meserii al statului și un specialist delegat de ministru. Cei cari vor presta examenul cu succes, capătă un testimoniu, pe baza căruia sunt îndreptățiți a propune desemnul în școlile de meserii.

Deoarece desemnul trebuie predat și în școlile populare, e de dorit ca să ia parte și dintre învățătorii noștri cât mai mulți. Cu deosebire e de interes acest curs pentru învățătorii dela orașe și din comune mai mari în cari se află și un număr oare-care de meseriași. În orașe și în comune cu un număr anumit de meseriași se organizează pretutindenea școlile de meserii pentru ucenici. În aceste școlile desemnul ocupă loc foarte însemnat. Prin urmare aceia dintre învățătorii cari au cvalificația recerută, câștigată pe o cale relativ scurtă și ușoară, se pot aplica la predarea desemnului în școlile de meserii din orașul sau comuna lor. Astfel își crează un venit lateral destul de însemnat.

A dă învățătorilor posibilitatea să se cvalifice pentru predarea sistematică a desemnului este de mare interes și pentru comună și cu deosebire pentru acelea, din cari mulți copii doresc să intre la vre-o meserie la oraș. Deoarece este știut, că aceia dintre învățătorii de meserii, cari în vremea cât au mers la școală în sat, s'au împărțit de o instrucțiune bună și temeinică în desemn, izbutesc să-și ajungă scopul mult mai ușor și se fericesc mai curând și mai bine ca alții. De aceea comunele bisericesti și politice cari dispun de mijloace în interesul lor propriu, ar face bine să vie în ajutor acelora dintre învățătorii lor, cari sunt aplicați să cerceteze cursul de desemn din Sibiu. O jertfă relativ mică de 100—150 cor., date învățătorului pentru întreținere în timpul duratei cursului, ar fi cu folos mare pentru comuna respectivă.

Recomandăm deci cu toată căldura învățătorilor noștri și comunelor cursul de desemn despre care e vorba.

Instiințări pentru primire sunt de făcut la dl *Martin Schuster*, directorul școlii de meserii orașenești din Sibiu (Nagy-Szeben, Saggase 29) în timpul cel mai scurt. Informații mai deaproape se pot cere și dela dl *T. Popovici* prof. la seminarul din Sibiu.

Bursa de mărfuri și efecte din Budapesta.

Budapesta, 2 Martie 1907.

INCHEEREA la 12 ORE :

Grâu pe Aprilie 1907 (50—kilg.)	7.51—7.52
Secară pe Aprilie 1907	6.82—6.83
Orz pe 1907	7.46—7.47
Cucuruz pe Maiu 1907	5.21—5.22
Grâu pe Octomb. 1907	7.88—7.89

INCHEEREA la 5 ORE :

Grâu pe Aprilie 1907.	7.53—7.54
Secară pe Aprilie 1907	6.84—6.85
Orz pe Aprilie 1907	7.47—7.48
Cucuruz pe 1907	5.20—5.21
Grâu pe Octomb. 1907	7.89—7.90

III. Târgul de porci Kőbánya.

(Raportul halei comerciale din Budapesta—Kőbánya)

Prețuri de porci grași : Porci ungari de prima calitate **Batrâni**, grei (părechea peste 400 kilg.) — fil. **Tineri**, grei (părechea peste 320 kilg.) 126 — 127 fil. **Tineri mijlocii** (părechea 250 — 320 kilg.) 128 — 129 fil. **Tineri ușori** (părechea până la 250 kilg.) 128 — 129 fil.

Bursa de bucate din Timișoara.

Timișoara 2 Martie.

Grâu 75 kil. 6.30—6.40, 76 kil. 6.40—6.50, 77 kil. 6.50—6.55, 78 kil. 6.60—6.65. **Grâu** (marfă mercantilă) 75—76 kil. 6.30—6.35. **Secară** 5.60—5.70. **Orz** 5.60—5.70. **Ovăs** 6.40—6.50. **Cucuruz** 4.40—4.45.

II. Producte.

— Prețurile socotite după 100 kgr. și în bani gata. —

Unsoare de porc	143—144—
Slănină	110—111—
Prune uscate de Bosnia	26.50—17.50
Pezmet de prune	42—43—

Piața din Arad.

Cursul spiritului.

Spirit rafinat en gros	158
„ „ „ detail	160
Spirit brut en gros	156
„ „ „ detail	158
Lături uscate per kilg.	15

Piața din Aradul nou.

Vremea s'a înăsprit din nou. Noroc că sămănăturile au căpătat iar un acoperământ de zăpadă, pot suporta înghețul. Târgul a fost slab cercetat, căutare abea a fost. S'a vândut.

500—600 mm. Grâu	6.50—6.60
400—500 „ Cucuruz	4.20—4.25
Semnare nominală, Ovăs	6.20—6.30
„ „ Orz	5.80—9.—
„ „ Secară	5.50—5.60

Prețurile în coroane, per kgr.

Redactor responsabil Sever Bocu.

Editor-proprietar George Nichin.

Vânzare de ocazie.

6484 jugăre catastrale de pământ de arat. negru, ținut șesos, se vinde și în părțile, Dela 20 jugăre în sus cu armotizație în 50 de ani.

Informațiuni la A. M. Deutsch strada Salacz, Arad.

Câștig mare.

Reprezentanți capabili, funcționari, etc., își pot crea un frumos câștig accesoriu adresându-se : **Agenței de publicitate Pressa, București** o o pentru S. B. Nr. 14. o o

Ladányi Ferenc

AURAR ȘI JUVELIER

Temesvár (Timișoara) Belváros

strada Jenő főherceg 11 (casa Koch).

Asortiment bogat

În articli de aur și argint și bijutării

în esecția cea mai modernă, cu prețuri moderate.

Atelier special pentru lucrări nouă și reparaturi, aurituri de unelte bisericesti etc. etc.

Aur, argint și platină veche

se schimbă ori se cumpără cu prețul ce mai mare.

Să nu mai suferi nimeni!

pentru că poți scăpa de ori-ce durere provenită din răceală prin vestitul

Spirit de ghiată (jégszesz).

E singura mângăiere pentru cei ce sufer de podagră ischiași și reumă.

Nu este numai un medicament indispensabil de casă, dar din cauza efectului grabnic și radical chiar o minune.

Di învățător-director *Z. Szöke Albert* din Panczélcséh îmi scrie următoarele:

Spiritul de ghiată l'am primit cu multă plăcere; mi-a făcut o mare bucurie, că în trei rânduri și anume la durere de măsea, la durere de stomach, la durere de înțepenirea gâtului și odată la durerea de cap l'am folosit cu deplin succes. Il recomand călduros ori-și-cui, căci e o adevărată binecuvântare pentru cei-ce sufer.

Mai cer 3 sticle mari.

Durerea de dinți și de cap înceată deloc de el.

La oboseală, simț de slăbiciune, la esofarea după lucrul greu, la împunsături din coastă, la scrintituri, la dureri de stomach, de piept și la dureri de foale etc, după o singură frecare omul se simte ca de nou născut.

Minunatul **Spirit de ghiată** a întrecut D-Tale — toată așteptarea mea, drept aceea mai cer șese sticle mici din acest medicament escelent. Cu deosebită stimă

Kékellő

Josif László, paroch.

Dragă Dle apotecar! Binevoește a-mi trimite cu rambursă șase sticle mici din vestitul

Spirit de ghiată (jégszesz)

cu întoarcerea poștei; căci au un efect foarte bun și se pot folosi cu un mare rezultat: și-l recomand foarte călduros ori-și-cui.

Dumnezeu să trăiască pe inventatorul spiritului de ghiată.

Atkár

Bander Gábor, măsar.

E cu neputință a înșira nenumăratele epistole de recunoștință și mulțumită, prin cari e laudat **spiritul de ghiată.**

Aceste puține specimene dovedesc escelența și marea lui răspândire într'un timp foarte scurt, încât deja are și imitatori.

Inventatorul și unicul său fabricant este:

Szémann Ágoston

apotecar

H A T V A N.

3 sticle mari sau 6 sticle mici trimit franco ori-unde.

Prețul: 1 sticlă mare 1 cor. 20 fil., sticlă mică 60 fil.

Fie-care sticlă e sigilată și numele inventatorului se află atât pe sticlă, cât și pe avisul de folosință.

Să ne ferim de imitațiuni.

„Laboratoire Cosmetique Matilde“

Contra catharelor cele mai învechite a le
ofticeii,
mai folositor e decât ori și ce alte siru-

47 Kgr. cântărea
di Dr. Gera Attila din Volo-
sánka, care din tubercu-
loasă s'a vindecat prin siru-
pul de brad Castillio și de
sirupul Hypophosphat

s'a îngrășat de 120 Kgr.

pul de brad Cas-
tillio. Alină tusa, în-
cetează asudările de
peste noapte, paten-
tează apetitul bolna-
vului, încetează scui-
parea de sânge. Pre-
țul unei sticle 2 cor.
40 fil. In casuri de
tot grave și pilulile
„Guajacolin“ o
cutie 4 cor.

Pentru anemici,
femei în galbi-
nare, pe cari ti
doare foarte mult
mijlocul spatelor,
cărora le slăbesc pu-
terile la un lucru
bagatel, pe cari con-
secvent li doare ca-
pul slabilor, cari doresc că se îngrășe și în-
tărească, cel mai bun medicament e „SYR
HYPOPHOSPH. Co KUN“, recomandat
de mai mulți medici. O sticlă 2 cor. 40 fil.

Epistole de recunoștință în schimbul tim-
brelor de trimetere pot da ori și cui.
Iată câteva:

On. Dn Kun István în Hajduszovát. Sirupul de
brad Castillio al D-tale a folosit foarte ficei mele
bolnavă de consumțiune, rog cu reînțocarea poștei
incă două sticle. Nandrássy D. Mihály, preot, com.
Gömör, Restér, u. p. Ochitna.

On. Die! Lucrurilor publicate în ziar nu le-am dat
crezământ până acum, dar de când am comandat dela
D-ta sirupul Hypophosphat, recunosc că și în ce-
nusă se găsește mărgăritar. Ori și cui pot reco-
manda cu conștiința liniștită medicamentele D-
voastre. — Dzeu să te trăiască, ca să poți lucra
pentru binele omenimei etc. Alexandru Gera,
preot gr-or., conducătorul domeniului episc., Beiuș.

Fără mercuriu și plumb! Nestricăcios!

Doamnelor!

Dacă doriți o față curată, fru-
moasă și rumenă să-ții delă-
turi pistrui, petele de ficat,
so întrebuințați

CREMA-
ALIFIA-
SAPUNUL
PUDRA
MATILDE
1 coroană.
1 cor. 60 f
80 fileri.
1 coroană.

Dacă nu folosește, prețul se retrimite!

Nu mai mor porcii!

Pravul de porci (scutit prin lege și sprijinit de
stat) este o in-
venție epocală
pentru econo-
mi. Cine o in-
trebuințează
după îndrumă-
rile prescrie:
porcul scapă
și de boala
cea mai pri-
mejdioasă și
că cele scrise
nu formează
reclamă, mă
îndătoresc se
dau prețul
pentru fiecare
porc mort, da-
că întrebuin-
fând acest prav, porcul totuși o murit. — O
cutie 2 coroane.

Se capătă

la farmacistul **KUN ISTVÁN**

laboratoriu de medicamente cosmetice

„Laboratoire cosmetique MATILDE“ (intemeiat
după modelul celui din Paris la 1895 în Budapesta)

Hajduszovát 3a (lângă Debreczen).

Caut un vinceler

care știe ungurește și care să pricepe la
altoire de vie, grădinărit de poame și ver-
d-țuri, agricultură, iar soția lui la prăsirea
hoarelor, la înrijirea de porci și vite. Numai
aceia se pot înștiința cari sunt muncitori
buni, trimițându-și documentele în copie și
spunând câtă plată cer.

Danner Mihály

Szeged.

Se caută zidar român.

Caut un întreprinzător zidar, care să-mi
zidească la moșia mea în Macoviște
(p. u. Rakașdia, com Caraș-Severin) un
chiosc, în mijlocul chioscului cu frontul
spre sud să fie: o chilie de 3 1/2 m² metri
cuadrat și la dreapta și la stânga două
chilii de 3 1/2 lungimea și 2 1/2 metri lă-
țimea. — La chilie în stânga va fi cuina de
aceiaș lățime, dar lungimea 2 1/2 m. La înăl-
țimea de 3 1/2 a chiliilor se va face un
plafon tare de grinzi de brazi cementat cu
beton. Sub cele 3 chilii și cuina se va face
podrum (pivniță) de înălțime de 2 m., 1 1/2
în pământ și 1/2 m. pe fața pământului, unde
se pun grinzele pentru chilii.

Planul până în 10 Martie să mi-se tri-
mită mie.

Cei ce voiest se preia zidirea, — adresa
mea e: Nic. Stupariu, locotenent Eszék.

IN AMERICA DE NORD
la Waynesboro Pa.

The Geiser se află

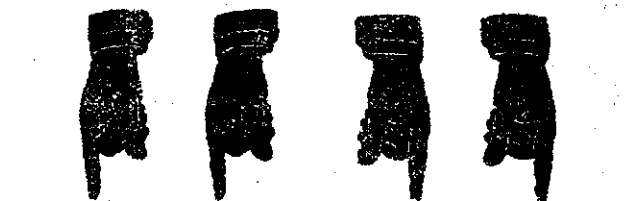
Manufacturing Co.

la care se află de vânzare mașinele cele
mai bune și mai noi, inventate numai de
doi ani încoace.

MAȘINI DE TREIERAT, bucate cu
elevator, suie paiele sus pe jireadă (sau
cozol). LOCOMOTIVE care se trag de sine
singure și trage și treierătorii după ele.

LOCOMOTIVĂ și PLUGURI, plug cu 6
fere, plug cu 8 fere și cu 12 feră; puterea
locomotivei dela 18 până la 40 de cai. Și
este locomotivă purtătoare cu numele „PER-
LESS“, cu putere dela 6 până la 30 de cai.

Tot aceasta societate caută un neguțator de
mașini la care pot să-i deie în vânzare, a-
rătând prețurile și săi arate un nou chip
de a câștiga bani prin mașinele din America
Ori care neguțator poate să probeze numai
un an și va afla că mașinile Americane
sunt cele mai bune.

GROSZ NAGY FERENCZ

farmacie și laborator
de articole cosmetice

DEBRECZEN, colțul străzii Șaș

recomandă cele mai renumite medicamente ale sale.

132 de ani cu bun renume!!

Hajdusági
Bajuszpedrő.

Védjegy.

Pomadă de mustață
DE HAJDUSÁGI!

Mustața e frumoasă
dacă întrebuințați
pomada Hajdusági.

cea mai bună pentru creșterea și potrivirea muste-
țelor, pregătită din materie neunsuroasă. Efectul
se vede foarte lute și cu siguranță. Scutit prin
lege. Un borcan 50 fil. Prin poșta se trimite numai
3 borcane cu 2-15 Cor. Pe lângă rambursă gratuit.

Mai mulți de o mie de medici renumiți re-
comandă și comandă pacienților lor

Balzamu regesc
contra podagrei și a reumei,
recunoscut mai bun medicament de in-
treaga lume.

O sticlă 2 cor. In provincie 2 cor. 50 fil. 3 sticle 6 cor. 65 fil. pe
lângă rambursă gratuit. Medicament îngăduit de către ministrul de interae.

CREMA FAY. O mare bucurie poate fi pentru dame, că au in-
ventat un medicament, unicul, ce nu-i stricăcios
pentru pielea feței.

Ștind că toate alifiile de până acum pentru înfrunșetarea feței sunt
stricăcioasă, după multă străduință mi-a succes, se invente un medica-
ment, nestricăcios. Nu conține mercuriu, prin armare:

Crema Fay e unica nestricăcioasă contra pistrurilor, jabri-
ților și alte boale de piele.

Crema Fay dealătură ori ce beșicătură, peclugini și ori
ce pată.

Crema Fay face să dispară șbărciturile, fața pielei o face mai
fină și mai curată.

Crema Fay nu conține nici plumb nici mercurul, și astfel
nu e stricăcioasă.

Crema Fay nu conține materii unsuroase, e în formă de spumă,
cu miros plăcut și nu face să lucească fața.

Crema Fay se poate folosi și ziua, deoarece nu conține un-
soare și suplinește bine pudra.

Un borcan de CREMA FAY 1 cor. Săpunul Crema Fay, regele să-
punurilor de toaletă: 1 cor.

Pudra Fay întrebuințată cu crema cu tot redă feței o culoare
frumoasă, purpurie. O cutie 1 cor.

Pentru sulemenirea feței corespund trei culori, de-
schisă nrul 8, rosie nrul 12
și roșie închis nrul 18, deci la comande rog să vă provocați la număr.
Acestea alifi sunt atât de naturale, încât ori cine le poate întrebuința fără
se observa însă. — Uu borcan 4 cor.

Apă de pistrui. Cel mai bun medicament pentru delaturarea a
pistrurilor efect admirabil, căci îndată redă feței
culoare curată, și nu-i stricăcios. Prețul unei sticle 1 cor. 20 fil. Săpun
de fiară pentru aceasta apă 80 fileri.

Medicament pentru vopsirea părului în culori
brunet și negru. Efect la moment. O singură vopsire e îndecajuns, ca păr-
ră sau mustața o lună să albă culoarea ce-o dorește. Nu înasprețe păr-
ră. O sticlă cu medicament pentru ori și ce culoare 4 cor., ce
e de ajuns pe un an întreg.

Picturile Senega pentru piept. (Contra tusei și a
astmei.) — Iarna în-
deosebi pe vremea, când e noros mulți sufar din tusa, respinare nero-
gulată, astmă, nădușeală etc. Aceste boale li istonec pe om în un
grad, că de multeori abea poate să doarmă, asudă, are dureri de cap,
spate. De toate acestea se poate mântui ușor, dacă întrebuințează Pic-
turile Senega pentru piept. Prețul unei sticle 1 cor. 40 fil.

Blenorrhin este cel mai bun medicament pentru boale venerice
atât la bărbați cât și la femei. In o săptămână
deplină însănătoșare chiar și la morburile vechi. Mare discreție,
pe din afară cu inscripție »Coloniale«. Prețul unei sticle cu cele necesare
ce ajunge se vindece pe femeie sau bărbat, 3 cor. 50 fil.

Pilule Resanguin, unicul medicament în caz de neregularitate
periodică, la dureri ascunse și la răceli
de acest soi. Incetată durerile, la moment redă sănătatea. — Un
borcan 2 coroane.

Picături indiane pentru dinți alui NAGY. Precând
gingivale ca ele, du
rerile de dinți provenite din ori ce cauză, ncteează la moment. O sticlă
70 de fil.

FARMACIA
GROSZ NAGY FERENCZ
DEBRECZEN.

comandele pentru liferarea se face cu reintoarcerea poștei,
în întreaga țară.

Cimbale

cu aparat intern de oțel, cu ton fermecător de frumos, cu ajustament plăcut liferează pe lângă rate și cu bani gata

fabrica de instrumente muzicale

a lui
VARGA ÁRPAD

MAKÓ

(Lădița de poștă nr. 31)

Preț curent mare și ilustrat se trimite gratis și franco.

TELEFON Nr. 87.

Schaefer Richard Géza

Încălzitor de edificii, canale și apeducte

Arad, Strada Batthyányi Nro. 17.

Prezintă din fier bine bătut: grilaje la fluviu,
— — trepte, balcoane, și pentru bănci. — —

Primește spre efectuare ori-ce forme de fer, acoperișuri și rame de ferestri, întărind prin fer ferestri și uși. Construcție de apeducte, esitoare fără miros, pisoare, lavortoare, scâlzi în orice formă și mărime. Aduce și face fântâni cu tragere spre orice scop. Atelier expert. Mare magazin de
— — — tuburi de piatră smălțuită. — — —

TELEFON Nr. 87.

Mutare de magazin de bere.

Magazia principală a fabricii de bere de Kőbánya, Poporalăi și Timișioară

am mutat-o

— din strada Halász nr. 1 —

în piața Boros Béni nr. 5

vis-à-vis de moara de vapor Széchenyi, ce aduce la cunoștința onoraților mei cumpărători și marelui public.

Cu stimă:

Reusz Sándor.

Telefon pentru oraș și comitat nr. 141.

Telefonul cancelariei 264. Stabilimentul de arhitectură 393.

In atenția Arhitecților!

Am onorul a aduce la cunoștința interesatilor că în cancelaria mea de arhitectură se pot comanda și cumpăra

TIGLE (cărămizi)

de prima calitate gătite în cuptorul meu rotat nou zidit,

Mai departe împletituri de trestie pentru astuparea plafon-delor în ori-și-ce fel decantitate. Primește ori-ce fel de zidiri și planuri și le efectuează cu prețurile cele mai moderate.

Cu stimă;

Probszt Mihály

zidar și fabricant de țigle. Arad, Str. Ferdinand Nr. 1-a.

Nou!

MOD DE VINDECARE!

Efect neîntrecut la vindecarea redcolă a

NERVILOR, MORBURILOR SEXUALE

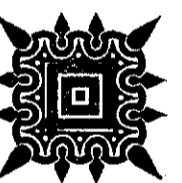
de piele, de sânge, siphilis, ananizare, dispoziții de slăbire, impotență în urma rezultatelor grabnice și radicale solvirea honorariului pentru vindecare se plătește numai după vindecare. Medicamente după modelul primelor institute de vindecare.

Budapest, VI., Teréz-körut nr. 44 (I. etagiu)

Dr. Mitzger Jivadar.

Sub conducerea proprie — toată ziua deschis.
— Epistoalelor trimise dă răspundere gratuit.

Nou!

„GROOM“

Motoarele noastre cu benzină și locomobilele noastre trierătoare produc minuni.

Numai noi dăm garanță de 3 ani.

Dacă vii la Budapesta să privești stabilimentul nostru de mori cu lumină electrică. Motoare sugătoare, solviri în rate. Prețuri curente trimite gratuit:

Zámborszky és Társai

fabrică brevetată cu motor automat pentru tăiat de lemne b. t.

BUDAPEST, V. Vígsház-utca Nro. 3.

CELE MAI BUNE OROLOAGE

cele mai solide și cele mai după modă **juvaiericale** atât pe bani gata cât și

IN RATE

pe lângă cheazășie de 10 ani și prețuri ieftine, liferează cea mai bună prăvălie în aceasta privință în întreaga Ungaria:

Brauswetter János

orologier — Szeged.

Se trimite CATALOGUE cu 2000 chipuri în cinste și gratuit

Correspondențele să se facă în cât se poate în limba maghiară, germană sau franceză.

*Se recomandă
a executa următoarele:*

OPURI și BROȘURI

FOI PERIODICE

INVITĂRI

BILETE DE LOGODNĂ
după dorință și în culori

BILANȚURI

ANUNȚURI FUNEBRALE

• Tot felul de lucrări tipografice •

atingătoare de această bransă

PROGRAME

BILETE DE CUNUNIE
după dorință și în culori

ADRESE

BILETE DE ÎNTRARE

„TRIBUNA“

ARAD

Str. Deák Ferencz nr. 20

PREȚ-CURENTURI
în cel-ee limbă

NOTE

STATUTE • LIBELE

CIRCULARE

• Diferite tipărituri pentru bănci •

CĂRȚI DE VISITĂ
diferite formate

MENU

PLICURI CU FIRMA

OBLIGAȚIUNI

Comandele primite să efectueze prompt și conștiincios.

CĂRȚI în COMISIUNI

Prețuri moderate!

EDITURĂ PROPRIE

Ultoi de vii.

Colonia agricolă **HÁMORY** de ultoi de vie din Arad

oferează

ultoi cu rădăcină lemnoasă

soiu curat oltoit pe Riparia-Portalis, de prima calitate, ultoi de rădăcină bogată pentru vin și delicată în calitatea cea mai bună — și

● **in orice cantitate.** ●

Deslușiri detaiate despre prețuri poți primi bucuros

în casa de sub nrul 3 din strada Deák Ferencz. Telefon: 229.

Preții și învățătorii primesc 5% rabat din prețuri.

ZIKMUND & COMP.

Fabrică de mașini și turnătorie de fier — în UJVIDEK

Recomandă tot felul de mașini de economie, dar mai ales mașinile sale brevetate, premiate la cele mai multe expoziții:

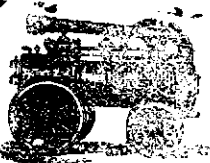
de semănat sistem „COLUMBUS-DRILL” și motoarele sale cu gaz, petrolu și benzin.

Recomandă mașinile sale

de treccat cu benzin și aburi, pluguri și tot felul de mașini agricole mari și mici.

Aranjament de mori după sistemul cel mai nou.

Trimetem preț-curente ilustrate gratis și franco.

Am onorul a aduce la cunoștința mult onoratului public că am deschis în *Lugoj, strada Bonnaz* (Palatul com. bis. ev. ref.)

prăvălie

cu obiecte de aur și argint, de juvaericele și ceasornice.

O praxă de 35 ani în orașele cele mai mari din țară și străinătate mă pune în plăcuta poziție de a putea satisface și cele mai mari preteziuni.

Nizuința mea principală va fi totdeauna îndreptată într'acolo, ca prin liferare

de mărfuri numai de prima clasă

prin lucrare precisă și bună, pe lângă prețuri moderate

să-mi câștig și asigurerez încrederea onorațiilor mei mușterii.

Voiu pune deosebit pond pe fabricarea de juvaericele, precum și pe

reparatura conștientioasă perfectă a ciasonnicelor

conducând insumi toate lucrările și ori-ce reparatură, fie cât de mică, va fi executată cu cea mai mare punctualitate și conștientiozitate. Vă rog să vă convingeți prin o comandă de probă despre calitatea bună a articolelor mei precum și despre lucrarea conștientioasă și precisă a reparaturilor ce mi-se vor încredința.

Recomandându-mă bunăvoinței mult onor. public,

semnez cu deosebită stimă:

Eduard Neumann,
ciasonnicar și juvelier.

Weszely Pál és Pfeiffer Sándor

zidari și tâmplari diplomați, arhitecți întreprinzători.

Proprietar de firmă: **Weszely Pál, Arad.**

Căcancelăria de arhitectură: Str. Török Gábor Nr. 2.

Locuințe: Str. Gróf Leiningen Nr. 11. (Casa proprie).

Primim în loc sau în provință

efectuarea a ori-ce fel de lucrare,

ce se ține de specialitatea arhitecturii, zidiri cu totul nouă dela cea mai simplă până la cea mai frumoasă, precum separat și numai lucrări de zidărie sau tâmplărie. Ținerea în stare bună a zidirilor vechi pentru un pausal anual moderat.

La dorință facem în timpul cel mai scurt planuri și proiecte de spese (bugete).

Cerând binevoitorul sprijin semnăm

cu stimă

Weszely Pál.

Liferantul de lumini de ceară a diecezel catolice din com. Blhor și Sllágy.

INTEMEIAT LA 1835.

Frölich Jozsef pregătitor de lumini de ceară

NAGYVÁRAD.

Recomandăm în binevoitoarea a onor. public, fabricațiunile sale de lumini de ceară, lumini de ceară de I-a calitate bucată 4.80 Cor. II-a calitate 4 Cor. III-a calitate 3 Cor. — Tot felul de lumini mai mici, albe, galbene sau colorate. — Lumini de ceară pentru cununie, albe și frumos aurite părechea dela 5 Cor. până la 100 Cor. — Cea mai fină tămăie din Egipt, prima 2.40 Cor. secunda 1.80 Cor. tertia 1 Cor. — Cel mai fin olen destilat de flori în cano de tinichea îndesebi pentru biserică. Klgr. 96 fil. — Recomand luminile mele pentru altar, pregătite din steariu curat, ce nu picură și nu curg. Și cea mai bagatelă comandă o eșcut prompt, pachetare nu se cmpută și dela 5 Klgr. în sus expediția e francată.

Adjuștat cu nișew cu putere electrică.

Adjuștat cu mașini cu putere electrică.

Miere și ciăr agalbină cumpăr pe lângă prețurile cele mai mari.

Premiat cu medal a de aur.

MILAN PETKO-PAVLOVITS

Versecz (în casa proprie. Lângă palatul episcopal.)

Țesătorie artistică și atelier de desen pentru scôpuri bisericesti și casnice. — Țesătorie de icoane sfinite și pictură cu acul.

Odsjdi, stihare, baldachine „Gjolgj“, briuri de lână pentru preoși Cor. 3.60 franco.

Icoane sfinite în stil oriental prima calitate în toate mărimile.

Batiste, fețe de masă etc. cu chipuri istorice românești ca: Horea, Cloșca și Crișan, Mihai Vi-teazul, Neagoe Basarab, Bogdan Vodă, Mihai la Călugăreni cu versuri. Articole desenate și țesute, toate cu prețuri foarte reduse. Articolele acestea nu trebuie să lipsească din nici o casă românească.

